

Raport cu privire la dezvoltarea socio-economică a raionului în anul 2023 și realizarea planului de acțiuni pentru 2023 din *Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului Rîșcani pentru perioada 2021-2025*

Acest raport este un instrument de bilanț, prin care sunt prezentate rezultatele Planului de acțiuni pentru anul 2023, constituind un document cuprinzător, care reflectă valorile comunității locale și stabilește obiectivele strategice, prezintă viziunea asupra viitorului raionului și indică direcțiile principale de dezvoltare, printr-o succesiune de proiecte care stimulează procesul de evoluție.

Pentru realizarea viziunii strategice expuse în Strategia de Dezvoltare Socio-Economică a raionul Rîșcani, activitățile tuturor factorilor implicați în procesul de dezvoltare locală au fost orientate spre realizarea acestor 5 direcții strategice:

- ❖ Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, asigurarea eficienței energetice și amenajarea teritoriului, prin implementarea, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii de utilități publice de calitate;
- ❖ Dezvoltarea sectorului economic prin atragerea investițiilor în industrie, agricultură și turism, prin asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind totodată numărul locurilor de muncă în localitate;
- ❖ Îmbunătățirea calității serviciilor și dezvoltarea infrastructurii sociale și sănătate publică, prin optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială a raionului Rîșcani.
- ❖ Dezvoltarea sectorului educațional, promovarea politicilor de tineret, prin modernizarea, dezvoltarea și eficientizarea sistemului de educație și valorificarea valorilor cultural-istorice, prin reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural.
- ❖ Protecția mediului ambiant și îmbunătățirea calității managementului deșeurilor, prin informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale.

În continuare, Vă vom informa despre rezultatele de activitate a subdiviziunilor Consiliului Raional și Centrelor desconcentrate:

Stimați consilieri!

În calitate de șef al administrației publice raionale, Președintele raionului Rîșcani este responsabil de buna funcționare a compartimentelor de specialitate din Aparatul Președintelui, precum și a serviciilor publice de specialitate și a instituțiilor subordonate. Totodată, reprezintă raionul în relații cu celelalte autorități publice, cu persoane fizice și juridice din țară și parteneri din străinătate.

În executarea atribuțiilor cu care este investit președintele raionului, în anul 2023 au fost emise 172 de dispoziții de bază, 266 dispoziții de personal, 37 dispoziții de deplasare și 105 dispoziții pentru șefii subdiviziunilor Consiliului Raional, și a conducătorilor instituțiilor fondator al cărora este Consiliul Raional.

La secretariat au fost adresate 1422 scrisori, au fost expediate - 391.

O atenție deosebită a fost acordată examinării petițiilor cetățenilor, adresate Președintelui raionului Rîșcani. Astfel, în perioada anului 2023 au fost înregistrate 136 petiții și 40 solicitări

pentru audiență.

În perioada de referință, Consiliul raional Rîșcani, ca autoritate deliberativă, s-a întrunit la inițiativa președintelui, în 3 ședințe ordinare și 8 ședințe extraordinare. La cele 11 ședințe ale Consiliului Raional au fost adoptate un număr de 115 proiecte de decizii, inclusiv pe domenii: administrație publică locală - 44; buget - 25, construcție -3; raportuuri de serviciu - 27, relații funciare - 1; gestionarea patrimoniului public - 6; altele - 9.

În contextul activităților cu actele, menționez că Serviciul Arhivă a preluat documente la păstrarea de stat din 11 instituții cu 524 unități de păstrare, a acordat asistență metodică și consultativă în organizarea procesului de ordonare a documentelor în 19 instituții cu 749 de dosare cu păstrare permanentă. În anul 2023 au fost primite și înregistrate spre executare 492 de solicitări ale cetățenilor.

Bugetul raionului

În anul 2023 în bugetul consolidat au fost acumulate venituri în sumă de 491 mil. 557 mii lei și constituie 100,6% față de prevederile anuale și cu 69 mil. 374 mii lei mai mult față de anul precedent. Suma transferurilor primite de la bugetul de stat este mai mica față de prevederile anuale cu 10 mil. 236 mii lei și constituie 97,5 la sută din suma de 407 mil. 482 mii lei. În raport cu anul precedent, însă, am primit mai multe transferuri cu 56 mil. 108 mii lei. Partea de cheltuieli este executată la nivel de 94,5 la sută în sumă de 487 mil. 371 mii lei. Neexecutarea mijloacelor bugetare formează suma de 28 mil. 187 mii lei cu ponderea de 5,5% din cheltuielile prevăzute în sumă de 515 mil. 558 mii lei. Pentru anul 2024 bugetul consolidat este aprobat în sumă de 427 mil. 967 mii lei și este mai mic cu 1 mil. 225 mii lei față de anul precedent.

Investiții capitale

În domeniul investițiilor capitale, prioritatea strategică a continuat să fie modernizarea infrastructurii drumurilor, realizându-se în anul 2023 investiții importante concretizate în practică prin lucrări de reabilitare și întreținere a drumurilor publice raionale în volum total de **16004,9 mii lei**, pentru următoarele drumuri:

Nr. drum.	Denumirea drumurilor	Suma executată mii lei	Descrierea acțiunilor	Suprafața m.p.
L121	Mihăileni-Nicoreni	800,0	Lucrări de pavare trotuar	898,2
L 136	M 5 drum spre s. Rămăzani	935,9	Îmbrăcăminte din beton asfaltic	1410
L140	drum de acces spre satul Horodiște	1186,6	Îmbrăcăminte din beton asfaltic	2153
L141	drum de acces spre s. Druță	774,8	Îmbrăcăminte din beton asfaltic	1900
L144	Costești-Petrușeni	2989,7	Îmbrăcăminte din beton asfaltic	9447
L151	G26 trotuar asfalt	56,8	Îmbrăcăminte din beton asfaltic a segmentului de trotuar	276
L 151	Rîșcani - G26	485,7	Îmbrăcăminte din beton asfaltic	1410
L 152	R7 drum spre or. Rîșcani	539,0	Lucrări de pavare trotuar	843
L155	Rîșcani – Răcăria (partea stînga)	199,9	Lucrări de pavare trotuar	397,3

L156	M5 Răcăria-Ușurei	2459,3	Îmbrăcăminte din beton asfaltic	9800
L 158	M5 drum de acces spre s. Aluniș	1673,1	Îmbrăcăminte din beton asfaltic	2500
L159	M5 drum de acces spre satul Sverdiac	1558,8	Îmbrăcăminte din beton asfaltic	2500
*	Responsabil tehnic	120,0		
*	Întreținerea drumurilor raionale	1930,1		127,24 km
*	Renovarea marcajului pe carosabil	295,2		1610
*	Total	16004,9		

Monitorizarea executării lucrărilor de reparație capitală pe drumurile raionale este efectuată de secția Construcții Gospodărie Comunală și Drumuri care a întreprins următoarele acțiuni:

- ✓ Elaborarea și modificarea devizelor de cheltuieli pentru toate lucrările planificate;
- ✓ Întocmirea Caietelor de sarcini și proceselor verbale de recepție a lucrărilor;
- ✓ Monitorizarea lucrărilor în curs de execuție, prin verificarea volumelor și a suprafețelor stipulate în Caietele de sarcini;
- ✓ Monitorizarea lucrărilor de întreținere a drumurilor publice;
- ✓ Monitorizarea lucrărilor de construcție la Piața Agricolă (rețele exterioare, canalizare pluvială);
- ✓ Monitorizarea lucrărilor de marcaj rutier.

Totodată este de menționat că în perioada de referință s-au executat lucrări de amenajarea trotuarului cu pavaj în fața IMSP CS Rîșcani în sumă de 201,4 mii lei; s-au alocat mijloace financiare primăriei s. Sturzeni în sumă de 24,9 mii lei pentru lucrări de reparație a acoperișului OMF Sturzeni.

Cu referire în domeniul Atragerii Investițiilor, care reprezintă un rol important în dezvoltarea regională a raionului Rîșcani, menționăm că în anul 2023 s-a inițiat proiectul „**Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova**”, implementarea subproiectului „**Construcția infrastructurii alimentării cu apă a localităților din raionul Rîșcani**”. În special s-au întreprins următoarele măsuri:

*Ședința de lucru la Oficiul Băncii Mondiale, referitor la condițiile de implementare a proiectului (practici, beneficii și riscuri);

* Participarea în ședința de lucru în comun cu Consiliul Raional Rîșcani, entitatea de implementare, Ministerul infrastructurii și dezvoltării regionale, ADR Nord și primăriile privind semnarea procesului-verbal pentru actualizarea documentației tehnice cu primăriile și președintele raionului și aprobarea termenilor de referință pentru actualizarea documentației tehnice, elaborarea EIMS și PMSM

Biroul de proiectare, prospectare și servicii a arhitecturii

În perioada anului 2023 au fost prestate servicii în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului, elaborându-se următoarele acte și documente:

- Procesele verbale de recepție finală – 151, inclusiv: persoane fizice – 139 și persoane juridice – 12

- Certificat de urbanism informativ – 57, inclusiv: persoane fizice – 40 și persoane juridice – 17
- Certificat de urbanism de proiectare – 267, inclusiv: persoane fizice – 194 și persoane juridice – 73
- Autorizații în construcție – 165, inclusiv: persoane fizice – 135 și persoane juridice – 30
- Autorizație de schimbarea destinației - 8
- Autorizație de desființare – 22
- Proiecte – 17
- Teren aferent – 11

În anul 2023 s-au investit la construcția obiectelor de către persoanele fizice în sumă de 11761,5 mln.lei și a obiectelor de către persoane juridice în domeniul social, agro-industrial, comerț și prestare a serviciilor cu suma de investiții 23810,3 mln.lei.

AGRICULTURA

Un segment important în economia raionului este **sectorul agrar**.

Pe perioada anului 2023 Conducerea raionului, Secția Agricultură și Alimentație, în comun cu Serviciile Desconcentrate de specialitate și în strânsă colaborare cu autoritățile Administrației Publice locale din unitățile administrativ-teritoriale și-a orientat activitatea spre dezvoltarea complexului agroindustrial raional și obținerea unei producții competitive.

Au fost organizate și desfășurate 7 seminare cu producătorii agricoli din ramura fitotehnicii, dintre care 5 seminare teoretice și 2 cu ieșirea în câmp. Cu producătorii agricoli din ramura zootehnicii au fost desfășurate 3 seminare: dintre care 2 seminare teoretice și 1 cu ieșirea în teritoriu.

Pe parcursul anului 2023 s-a efectuat permanent monitorizarea lucrărilor agricole în teritoriu, colectarea și generalizarea datelor privind recoltarea producției agricole și prezentarea informației corespunzătoare organelor ierarhic superioare și totodată publicarea pe site-ul Consiliului raional.

Tradițional, în luna noiembrie, a fost marcată Ziua Lucrătorului din Agricultură și Industria Prelucrătoare.

Cu acest prilej, Consiliul Raional Rîșcani, Secția Agricultură și Alimentație conform Regulamentului a desfășurat concursul raional la producere în fitotehnie și zootehnie în sectorul agrar al raionului Rîșcani, cu prilejul sărbătorii «Ziua lucrătorului din Agricultură și Industria Prelucrătoare».

Învingătorii concursului raional, se consideră colectivele întreprinderilor agricole, care au obținut cele mai înalte rezultate, după cum urmează:

La producere în fitotehnie și zootehnie în sectorul agrar al raionului Rîșcani, au fost înmânate Diplome de: gradul I – 30 ; gradul – II – 10; gradul III – 8.

Pentru contribuțiile considerabile în bugetul raional sa menționat cu Diplome de Onoare 3 conducători ai întreprinderilor agricole

Constatăm că Volumul global al producției agricole în sectorul agrar în toate categoriile de gospodărie la prețurile curente constituie estimativ **979 mln.786 mii lei**, inclusiv: **ramura fitotehnicii - 834 mln.974 mii lei ; ramura zootehnicii – 144 mln.812 mii lei**. Comparativ cu anul 2022 volumul global al producției a crescut cu **75 mii 556 tone** în întregime pe sectorul agrar, dar valoarea estimativă a producției s-a micșorat cu **83 mii lei**. ???

În ramura fitotehniei s-au obținut următoarele rezultate: s-au recoltat cereale de I grupă, legumenoase și rapiță, de pe o suprafață de 17735 ha inclusiv:

- Grâu de toamnă 12038 ha;
- Orz 2030 ha;
- Rapiță 3594 ha;
- Mazăre 73 ha.

În raion de pe suprafața de 14068 ha de grâu și orz s-a recoltat producția globală de 64569 tone, productivitatea medie constituie 4,59 t/ha.

Comparativ cu anul 2022 productivitatea s-a mărit cu 1,54 t/ha.

Rapiță de pe suprafața de 3594 ha, s-au recoltat 8050 tone, productivitatea medie fiind de 2,24 t/ha.

Mazăre de pe suprafața de 73 ha s-au recoltat 143 tone, productivitatea medie fiind de 1,96 t/ha.

Recoltarea culturilor târzii:

De pe suprafața de 13620 ha de floarea soarelui s-au produs 35003 tone, productivitatea medie fiind 2,57 t/ha. Soia de pe suprafața de 2102 ha, s-au produs 3174 tone, productivitatea medie 1,51 t/ha. Porumb marfă de pe suprafața de 14064 ha, s-au produs 70320 tone, productivitatea medie 5 t/ha. Sorg pentru boabe de pe suprafața de 69 ha, s-au produs 419 tone, productivitatea medie 6,07 t/ha. Sfecla de zahăr de pe suprafața de 1330 ha, s-au obținut 49210 tone, productivitatea medie 37 t/ha.

Raionul dispune de 2987 ha de livezi dintre care: 947 ha livezi cu termen expirat, 1632 ha sunt pe rod, 408 ha livezi tinere. Din suprafața de livezi pe rod și tinere 215 ha plantații intensive și 153,4 ha plantații superintensive. Supuse recoltării au fost: Măr 1170 ha, s-a produs 21645 tone, productivitatea medie 18,45 t/ha; Prun 199 ha, s-a produs 1612 tone, productivitatea medie 8,1 t/ha; Cireș 130 ha, s-a produs 322 tone, productivitatea medie 2,47 t/ha; Vișin 32 ha, s-a produs 204 tone, productivitatea medie 6,36 t/ha; Gutui 10 ha, s-a produs 80 tone, productivitatea medie 8 t/ha, Piersic 8 ha, Nuc 39 ha, Alun 24 ha, Cătină 20 ha.

În raion există șapte agenți economici care despun de depozite frigorifice cu capacitatea de depozitare de 6800 tone, unde toamna anului 2023 au fost depozitate 6570 tone mere.

În anul 2023 legumele au ocupat o suprafață de 153 hectare, s-au produs 3443 tone de legume cu productivitatea medie 22,5 t/ha.

La ziua de azi în raion se practică sistemul prelucrării solului **Mini-till – 6920 ha, No-till – 1332 ha**, care se consideră o tehnologie mai eficientă, mai inofensivă pentru mediu, sol și mult mai rentabilă pentru agentul economic.

Schimbările climatice fac imposibil dezvoltarea sectorului agricol fără irigare. În raion sunt 49 producători agricoli care irigă 855 ha de terenuri agricole având potențialul de a iriga 2672 ha. Principalele surse de irigare sunt: Lacul de acumulare Costești-Stânca, râul Ciuhur, iazuri, bazine artificiale.

În contextul generalizării informației ce ține de consecințele calamităților naturale nu a fost cu excepție anul 2023. Teritoriul raionului Rîșcani a fost afectat de calamități naturale sub formă de ploi torențiale cu rafale de vânt și grindină.

Comisia pentru Situații Excepționale a raionului Rîșcani au evaluat suprafețele culturilor agricole afectate în urmă calamităților naturale și s-a constatat că în totalmente pe întreg teritoriul raionului au fost afectate 421 ha din care: 317,64 ha de culturi de câmp și 103,36 ha plantații pomicole. Prejudiciul cauzat producătorilor agricoli constituie **6 mln. 918 mii. 129 lei**.

Pentru roada anului 2024 sunt semănate următoarele suprafețe:

Grâu de toamnă – 11690 ha;

Orz de toamnă – 1380 ha;

Rapiță – 2739 ha.

Sectorul zootehnic:

Pe sectorul zootehnic este în continuare declin, chiar dacă sunt anumite tendințe pozitive din migrarea din ferme casnice în ferme de producere a laptelui. Spre regret în ultimii ani se micșorează considerabil efectivul de animale și evident că se micșorează volumul și productivitatea produselor de origine animalieră atât în raionul nostru, cât și în toată republica.

Cu toate acestea, conform datelor preventive la fermele din sectorul asociat și privat la 01.01.2024 observăm în sector anumite tendințe pozitive din migrarea fermelor casnice în ferme de producere a laptelui, respectiv s-a produs:

- În sectorul asociat : lapte – 817 tone, carne – 129 tone, ouă – 18 mln. 079 mii bucăți.
- În sectorul privat : lapte – 7312 tone, carne – 1261 tone, ouă – 14 mln. 980 mii bucăți.

Un suport deosebit din partea statului în direcția susținerii sectorului agrar prin creșterea competitivității sectorului agroalimentar, restructurare și modernizare, în măsura posibilităților este subvenționarea investițiilor în agricultură.

Pe parcursul anului 2023, producătorii agricoli din raionul Rîșcani, AIPA le-a acordat subvenții în sumă de **36 mln. 890 mii. 208 lei**, pentru 268 dosare.

Suma subvențiilor solicitate de producătorii agricoli, în anul 2023 constituie 66 mln. 106 mii. 410 lei, pe 397 dosare.

Serviciul Relații Funciare și Cadastru

Pe parcursul anului 2023, Serviciul Relații Funciare și Cadastru a fost prezent în activitățile raionale organizate de către Aparatul Președintelui raionului.

Pe prim plan, Serviciul Relații Funciare și Cadastru sistematizează toate modificările suprafețelor terenurilor după categoria de destinație și întocmește cadastrul funciar al raionului. Urmare a demersurilor din partea autorităților publice locale privind delegarea reprezentantului pentru participare la licitație, Serviciul a fost prezent la 12 comisii de licitație de dare în arendă și de vânzare-cumpărare a terenurilor.

Este de menționat că în raionul Rîșcani, derulează proiectul „Înregistrarea și evaluarea Funciară”, în care sunt incluse 12 primării din raion. Serviciul Relații Funciare și Cadastru este responsabil de verificarea și coordonarea tuturor lucrărilor cadastrale petrecute pe teritoriul raionului, ce ține de delimitare, organizarea teritoriului aprobarea planurilor unităților administrativ teritoriale etc.

MEDIUL DE AFACERI

O importanță majoră în dezvoltarea raionului îi revine antreprenoriatului. IMM-urile contribuie nemijlocit la crearea ofertelor de muncă, contribuie la creșterea exporturilor, favorizează crearea și implementarea inovațiilor și a noilor tehnologii.

Astfel, Secția Economie, în comun cu Organizația pentru Dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii ODA, a susținut mediul de afaceri, a acordat servicii de consultanță și asistență informativă, referitor la toate Programele de suport antreprenorial, cum ar fi: *Programului „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă”, „IFAD”, „PARE 1+1”, „PARE1+2”, „Gestiunea Eficientă a Afacerii”, „Digitalizarea IMM”, „Femei în afaceri” și Programul de Ecologizare, „Transformare Digitală, „Creștere și Internaționalizare a Întreprinderilor”, „Retehnologizare și Eficiență Energetică”, „Fondul de Garantare a Creditelor”.*

Implementarea programelor menționate vor spori activitatea antreprenorială, la atragerea capitalului autohton și străin în producție, dezvoltarea pieții locale, înregistrarea pe piața mondială.

Pe parcursul anului 2023, 19 antreprenori au beneficiat de 4 programe de suport antreprenorial, implementate de către ODA și acordate beneficiarilor din diferite domenii de activitate din raionul Rîșcani, după cum urmează:

Programul ”Start pentru Tineri: o afacere durabilă la tine acasă”

– 3 agenți economici au beneficiat de grant în suma totală de 624 500 lei și anume:

SRL ”Stupina Codrilor”, r-nul Rîșcani, s.Mihăileni, domeniul de activitate – Creșterea altor specii de animale;

GT ”Gheorghiu Igor”, s. Mihăileni, domeniul de activitate – Cultivarea cerealelor, plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase;

SRL ”AGROSOCO FRUCT”, r-nul Rîșcani, s.Văratic, domeniul de activitate – Cultivarea fructelor sămânțioase și sămburoase;

Programul de Atragere a Remitențelor în Economie ”PARE 1+2

– Un agent economici a beneficiat de grant în suma totală de 136 082 lei și anume:

ÎI ”Popovici Dan”, sat. Recea, domeniul de activitate – Creșterea altor specii de animale;

Programul de promovare a agenților economici la târguri și expoziții

SRL „HERBSBUSINESS”- Un agent economic a beneficiat de grant în suma totală de 2972,2 lei și anume: Cultivarea condimentelor, plantelor aromatice, medicinale și a plantelor de uz farmaceutic.

Fondul de Garantare a Creditelor – 14 agenți economici, cu domeniul de activitate în agricultură, industrie, comerț și construcții, au beneficiat de garanții financiare, acordate în sumă totală de 11 728 282 lei.

Este o oportunitate benefică pentru micul business de a spori nivelul de cunoștințe în domeniul dezvoltării antreprenoriatului, organizând programe de instruire destinate antreprenorilor de orice vârstă ce practică sau intenționează să practice activități economice eficiente.

În această ordine de idei, pe parcursul anului s-au realizat cursuri de instruire antreprenorială on-line pentru toate programele de suport antreprenorial, unde au participat aproximativ 55 de persoane.

S-a organizat seminare de instruire cu tematica „Consolidarea capacităților antreprenorilor în dezvoltarea afacerilor cu suportul programelor de finanțare ODA”, unde au participat 20 persoane și sesiune de informare cu tematica „Practici de prevenire a sancțiunilor concurențiale”, au participat 15 persoane.

În cadrul **Programelor oferite de ODA**, pe parcursul anului 2023 au fost instruite 19 persoane din raionul Rîșcani. Prin aceste instruirii beneficiarii programului și-au sporit abilitățile de adaptare la noile schimbări ale mediului de afaceri.

Întru susținerea și promovarea antreprenoriatului s-a organizat concursul pentru conferirea titlului **”Cel mai bun antreprenor al anului 2022 din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii”** la nivel raional. Ca rezultat au fost selectați și menționați 22 învingători pentru 7 nominalizări:

I. „Cel mai bun antreprenor în sfera de producție” - 3 agenți economici.

II. ”Cel mai bun antreprenor în sfera comerțului” - 3 agenți economici.

III. ”Cel mai bun antreprenor în sfera prestări servicii” - 2 agenți economici.

IV. ”Cel mai bun antreprenor – inovator” - un agent economic.

- V. „Cel mai bun antreprenor – femeie” - un agent economic
VI. „Cel mai tânăr antreprenor” - un agent economic.
VII. „Pentru integrarea activă în societate” - 11 agenți economici.

Facilitarea participării întreprinderilor mici și mijlocii la expoziții, târguri, naționale și internaționale face parte din impulsivitatea dezvoltării sectorului economic. În cadrul acestui program, în anul 2023 din raion au participat 15 companii la 31 expoziții naționale și regionale. În cadrul expozițiilor internaționale specializate ”Moldagrotech”, ”Farmer” și a târgului ”Toamna de Aur”, cu standuri expoziționale aparte a participat și Consiliul Raional Rîșcani.

În cadrul expotârgului de primăvară și expotârgul universal „Toamna la Rîșcani”, organizat de Consiliul Raional Rîșcani, unde agenții economici au oportunitatea de a-și promova și realiza produsele, circa 70 de participanți au fost menționați cu diplome pentru participare activă.

Angajații Consiliului Raional în anul 2023, au ghidat și activitatea Biroului Comun de Informații și Servicii (BCIS), care este la al 11-lea an de activitate.

Au fost acordate consultări la 244 beneficiari, inclusiv femei-137, bărbați-107, în domeniul asigurării sociale, asistență socială, cadastru, deschiderea locurilor de muncă, inițierea și dezvoltarea afacerilor și altele.

Conform datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, în raza teritorială a raionului Rîșcani, pe parcursul anului 2023 au fost înregistrate 68 întreprinderi: 42 Societăți cu Răspundere Limitată, 15 Întreprinzători Individuali, 11 Gospodării Tărănești, reînregistrate 450 gospodării țărănești cu atribuirea numărului de indentificare de stat (IDNO) și au fost radiate din Registru - 95 întreprinderi (59 Întreprinzători Individuali, 11 Societăți cu Răspundere Limitată, o Societate pe Acțiuni, 24 Gospodării Tărănești).

EDUCAȚIA

Rețeaua instituțiilor de învățământ în anul de studii 2022-2023

Total instituții de învățământ – 73

Inclusiv:

- preșcolar – 41 instituții de educație timpurie și 2 centre comunitare
- gimnaziile – 18; licee – 8; școli complementare – 2

Învățământ primar/gimnazial/liceal – 5121 de elevi instruiți în 310 clase (media elevi clase - 16,52) Comparativ cu anul de studii 2018-2019 – 5540 elevi instruiți în 407 clase (media elevi clase - 13,6)

Învățământul preșcolar

Total copii – în 108 grupe; Total copii - 2033. Rata instituționalizării (%)- 65,7 %

Învățământul primar

Total elevi – 2 066; Total clase – 123; Media elevi/clase- **16,7**

Învățământul gimnazial

Total elevi – 2 633; Total clase – 163; Media elevi/clase- **16,7**

Învățământul liceal

Total elevi – 422; Total clase pe profiluri existente –30. Media elevi/clase- **14,1**

Total cadre didactice – 680

- Cu grad didactic superior – **9**, ce constituie 1,3%
- Cu grad didactic unu – **120**, ce constituie 17,7%

- Cu grad didactic doi – **412**, ce constituie 60,6%
- Fără grad didactic – **139**, ce constituie 20,4%
- Tineri specialiști – **6 cadre cu statut special**
- Cu vârstă postpensionară – **66 (gimn.+ licee) și 25 IET cadre didactice**, ce constituie 11%.

Cadrele de conducere - 119 (directorii instituțiilor preșcolare, preuniversitare, complementare și directorii adjuncți instituții preuniversitare, complementare). Cadrele de conducere care dețin grad managerial – 31 (26%)

- Cu grad managerial II – 29
- Cu grad managerial I - 2

Învățământul extrașcolar/complementar este realizat preponderent în instituțiile **CCC Rîșcani, ȘS Rîșcani** și în cadrul cercurilor și secțiilor sportive în instituțiile de învățământ :

- Centrul de Creație al Copiilor Rîșcani deține -17 cercuri, 52 grupe cu 698 elevi (inclusiv 315/9 cercuri elevi în 6 filiale);
- Scoala de Sport Rîșcani – 37 grupe cu 547 elevi (inclusiv 12 filiale).
- 10 instituții preuniversitare – 41 secții sportive cu 711 copii;
- 16 instituții preuniversitare – 76 de cercuri cu 1549 copii;

Alimentația

De alimentație beneficiază 100% de copii instituționalizați în IET. dintre aceștia 63 de copii sunt scutiți de plata pentru alimentație. În toate instituțiile de învățământ preșcolar alimentația este organizată de 3 ori pe zi.

Din cele 26 de instituții de învățământ preuniversitar din raion, începând cu 01.09.2023 din ciclul :

primar - s-au alimentat 2066 elevi, ce constituie 100%; gimnazial - s-au alimentat 206 elevi, ce constituie 100 %; liceal - s-au alimentat 4 elevi, ce constituie 1%.

Alimentația elevilor din familii socialmente vulnerabile:

din cei 243 de elevi din învățământul primar se alimentează toți elevii (100%) ; din 328 de elevi, învățământul gimnazial se alimentează doar 21 din numărul total, ce constituie 6 %.

Alimentația **elevilor transportați** din instituții: din 292 de elevi, ciclul primar se alimentează 292 (100%); din 387 de elevi, ciclul gimnazial se alimentează 54 (14%); din 45 de elevi, ciclul liceal se alimentează 4 elevi (9%).

Patru gimnazii din raionul Rîșcani alimentează copii din ciclul gimnazial (*gimn.Gălășeni, gimn. Petrușeni, gimn. Braniște, gimn.Răcăria*) și un singur liceu (*LT „L.Damian” , Rîșcani*, din contul părinților).

Transportarea

Transportarea elevilor se face cu **17 (+2) autobuze**, toate fiind special destinate pentru transportarea elevilor. Graficul de circulație a transportului școlar coincide cu orarul lecțiilor elevilor care se deplasează. Graficul de transportare a fost evaluat de managerii instituțiilor împreună cu inginerul DITS Rîșcani conform orarului lecțiilor.

Localitatea	Instituția de învățământ	Numărul elevilor transportați, clasele I-IV	Numărul elevilor transportați, clasele V-IX	Numărul elevilor transportați, clasele X-XII

OR.COSTEȘTI	INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC "SILVIAN LUCACI"	50	63	10
OR.RÎȘCANI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL "GHEORGHE RÎȘCANU"	41	33	0
OR.RÎȘCANI	INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC "DIMITRIE CANTEMIR"	29	32	3
OR.RÎȘCANI	INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC "LIVIU DAMIAN"	0	3	1
S.ALUNIȘ	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL ALUNIȘ	0	0	0
S.BOROSENII NOI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL BOROSENII NOI	0	0	0
S.BRANIȘTE	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL BRANIȘTE	13	18	0
S.CIUBARA	INSTITUȚIA FĂRĂ STATUT JURIDIC CIUBARA	0	0	0
S.CORLĂTENI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL "VICTOR DUMBRĂVEANU"	0	2	0
S.CUCUIEȚII VECHI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL CUCUIEȚII VECHI	33	53	0
S.GĂLĂȘENI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL GĂLĂȘENI	17	17	0
S.GRINĂUȚI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL GRINĂUȚI	0	0	0
S.HILIUȚI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL HILIUȚI	0	0	0
S.HORODIȘTE	INSTITUȚIA FĂRĂ STATUT JURIDIC "ADELA ZBÎRCIOG"	0	0	0
S.MALINOVSCOE	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL MALINOVSCOE	2	4	0
S.MIHĂILENI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL MIHĂILENI	0	0	0
S.MIHĂILENI	INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC "EUGEN COȘERIU"	0	0	4
S.NIHORENI	INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC "CONSTANTIN POPOVICI"	10	14	6
S.PĂSCĂUȚI	INSTITUȚIA FĂRĂ STATUT JURIDIC PĂSCĂUȚI	0	0	0
S.PETRUȘENI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL PETRUȘENI	0	0	0
S.PÎRJOTA	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL "VALERIU GHEREG"	0	0	0

S.POCIUMBĂUȚI	INSTITUȚIA FĂRĂ STATUT JURIDIC POCIUMBĂUȚI	0	0	0
S.POCUIMBENI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL POCIUMBENI	16	32	0
S.RĂCĂRIA	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL RĂCĂRIA	11	26	0
S.RECEA	INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC RECEA	42	26	12
S.SINGURENI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL SINGURENI	0	0	0
S.ȘAPTEBANI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL "VASILE BOGDAN"	6	24	0
S.ȘTIUBEIENI	INSTITUȚIA FĂRĂ STATUT JURIDIC ȘTIUBEIENI	0	0	0
S.UȘUREI	INSTITUȚIA FĂRĂ STATUT JURIDIC UȘUREI	0	0	0
S.VASILEUȚI	INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL VASILEUȚI	4	8	0
S.VĂRATIC	INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC VĂRATIC	18	32	9
S.ZĂICANI	INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC "LEONID GHERMAN"	0	0	0
		292	387	45

Sesiunea 2023 Examenele de absolvire a gimnaziului

În sesiunea de examene 2023, au fost înscriși în SAPD - 461 candidați din 26 instituții de învățământ.

În rezultatul sesiunii de examene 2022, au promovat examenele 451 de elevi. Procentul promovabilității constituie **100%**.

Examenul Național de Bacalaureat

La sesiunea de bază 2023, în cele 2 de Centre de bacalaureat din raion au fost înscriși în SAPD în total - 184 candidați din liceele teoretice și colegiu, dintre care **151** de candidați din liceele din subordine, inclusiv candidați respinși în anii precedenți.

Rezultatele finale înregistrate de elevii absolvenți ai gimnaziului în sesiunea de examene 2023

Anul	Not medie	Nr. de absolvenți	Din aceștia, cu MEDIA examenului de absolvire a gimnaziului:					
			10	[9,99-9]	[8,99-8]	[7,99-7]	[6,99-6]	[5,99-5]
2019	7,5	543	14	80	143	121	139	46
2021	7,37	530	22	95	117	129	115	52
2022	7,37	532	20	63	122	158	112	57
2023	7.73	451	20	82	140	108	71	30

Parametrii statistici cu referire la rezultatele examenelor de bacalaureat în **sesiunea 2023**

Sesiune	Total	Promovați	Din aceștia, cu MEDIA:							Rata de promovare
			10	[9,9-9]	[8,9-8]	[7,99-7]	[6,9-6]	[5,9-5]	Respingeți	
2019	143	102	0	2	9	30	32	29	41	71,33
2021	150	124	0	5	17	25	37	40	26	82,67
2022	155	128	0	5	27	47	41	8	27	82,58
2023	137	128	1	3	16	31	41	36	9	94,49

Olimpiada 2023

Etapa raională a *concursului școlar la disciplinele de studii* a fost organizată la 17 discipline școlare cu participare a 507 elevi și au fost acordate de către juriu locuri premiante la 180 de elevi.

1. LT "D. Cantemir", Rîșcani – 47 locuri premiante
2. LT "L. Damian", Rîșcani – 37 locuri premiante
3. LT "L. Gherman", Zăicani – 30 locuri premiante
4. Gimn. "V. Dumbrăveanu", Corlăteni – 9 locuri premiante
5. Gimn. "Gh. Rîșcanu", Rîșcani – 6 locuri premiante
6. Gimn. Mihăileni – 6 locuri premiante
7. Gimn. Singureni- 6 locuri premiante

Activități extracurriculare organizate la DÎTS Rîșcani

Activitatea extracurriculară la DÎTS desfășurată de colectivele artistice de elevi a raionului Rîșcani, contribuie la descoperirea și stimularea talentelor, a aptitudinilor elevilor, la cultivarea interesului, a pasiunii pentru cultura neamului strămoșesc la cunoașterea și însușirea tradițiilor și obiceiurilor, la transmiterea valorilor de bază promovate de societate.

Educația școlară este completată și continuată de educația extracurriculară, care se realizează din contul orelor destinate, conform Planului-cadru. Realizarea activităților extracurriculare (cercuri, ansambluri, formații, cluburi, secții etc.) este inclusă în norma săptămânală a cadrelor didactice, aprobată prin ordinul directorului instituției de învățământ.

În scopul organizării activităților extracurriculare (cor, cerc dramatic, de dans, orchestre, artă decorativă, desing, ikebană, pictură, grafică, cercuri la disciplinele de studii etc.), pentru fiecare complet de clase I-IX-a, se alocă câte 8 ore săptămânal și câte 4 ore săptămânal pentru fiecare complet de clase a X-a – a XII-a. Grupele sunt constituite din cel puțin 15 elevi din aceeași clasă sau din clase diferite, în baza cererilor elevilor, prin aprobarea Consiliului Profesorial al instituției de învățământ.

Pe parcursul anului școlar 2022-2023 în instituțiile de învățământ preuniversitar din raion activează 75 de cercuri extrașcolare de diferite domenii, la care participă 1125 copii.

Activitățile extracurriculare realizate pe parcursul anului 2022-2023

● **Concursuri și festivaluri raionale și republicane:**

1. Concursul cântecului pascal
2. Concursul cercurilor dramatice
3. Concursul cântecului folcloric ostășesc
4. Concursul cântecului coral „Glorie vieții”
5. Expoziție-concurs a lucrărilor artistice a copiilor „Lumea în viziunea copiilor”

6. Festivalul de colinde „Colinda -2023”
7. Concursul raional de desen „Pace Planetei Pământ”
8. Concurs de poezie în limba franceză
9. Concurs de cântec în limba franceză
10. Concurs de poezie în limba engleză
11. Concurs de cântec în limba engleză
12. Concursul „Limba noastră-i o comoară”
13. Stop „Diabet Zaharat”
14. Gala Inițiativelor de succes.
15. Concurs „ Mediul Local și Dezvoltarea Durabilă”
16. Concursul Raional „Un Mărțișor în prag de primăvară”
17. Proiectului educațional – informativ „DIALOGICA”

***Performanțele Centrului de Creație a Copiilor or. Rîșcani
în anul de studii 2022-2023***

Centrul de Creație a Copiilor Rîșcani este o instituție extrașcolară care oferă copiilor și tinerilor oportunități de dezvoltare, informare, formare prin implicare în activități culturale și sportive. Misiunea Centrului este de a realiza și promova educația non-formală.

Cercul de șah (conducător Baranețchii Dumitru)

1. Campionatul Republicii Moldova la șah între juniori categoria de vârstă 12-14 ani (06-12 martie 2023). Manoilă Ruslana – **locul III**, Lupu Igor - **locul V**.

2. Participarea elevei Manoilă Ruslana la **Campionatul Internațional de șah pentru cadeți 2023** desfășurat în perioada 14-27 octombrie 2023 în Sharm El Sheikh, Egipt. (locul 53 din 93)

Cercul de limbă engleză (conducător Andruh Alina)

3. Concursul raional al cântecului în limba engleză „INTEGRATION THROUGH SINGING” (27.02.2023). Melnic Ana - **locul III**

Cercul „Mâini dibace” filiala Zăicani (conducător Tăbîrță Tatiana)

4. Concursul Republican de Arte Plastice și Artizanat „Lumea în viziunea copiilor” ediția XVI, mai - iunie 2023. Pîntea Gabriela – **locul III**

Cercul de dansuri moderne „Aisedora” (conducător Galagan Ana)

5. Competiție Internațională de dans „Trofeul Moldovei”, Iași, România, octombrie 2023 **Locul I** la 3 categorii de dans.

Activități de Tineret realizate pe parcursul anului 2023

1. Ședința generală a tinerilor din raion și instruirea în formarea CRT;
2. Gala inițiativelor de succes a Tinerilor, runda a-X-a;
3. Masa Rotundă, Participarea tinerilor în dezvoltarea planurilor de tineret bazate pe dovezi;
4. Săptămâna Națională a Tineretului;
5. Sesiune de formare pe domeniul tineret;
6. Instruirea Consiliului Raional de Tineret și Consiliul Local al Elevilor;
7. Instruirea reprezentanților organizațiilor de tineret și a grupurilor de inițiativă în scriere și management de proiecte.

Activități Sportive realizate pe parcursul anului 2023

Raionale, Republicane, Naționale și Internaționale

1. Spartachiada Raională a Elevilor la Cros, Șah, Dame, Tenis de masă, Baschet, Volei, Fotbal;
2. Festivalul Național Deschis al Jocurilor de Mișcare;
3. Turneul raional la Volei și Tenis de masă;
4. Turneu raional la mini-fotbal dedicat în memoria participanților la conflictul Armat din Transnistria;
5. Turneu Internațional la Volei;
6. Campionatul raional la Baschet;
7. Campionatul la orientarea sportivă și tehnica turismului;

8. Cupa Președintelui la fotbal;
9. Turneu raional la mini-fotbal;
10. Turneul raional la Volei;
11. Turneul raional la Baschet;
12. Campionatul Internațional la Orientare Sportivă;
13. Campionatul Turistic la orientare Sportivă;
14. Turneul raional la tenis de masă;
15. Turneul sportiv consacrat Ieșirii Armatei Sovietice din Afganistan;
16. Campionatul raional la Fotbal;
17. Turneul Republican „Guguță”;
18. Turneul Republican „Speranța”;
19. Festivalului Național Deschis al Jocurilor de Mișcare.

Scoala de Sport Rîșcani

Activează 23 antrenori, 5 genuri de Sport, 15 filiale, 37 grupe, începători - 18 grupe, avansate - 19 grupe, total - 547 de elevi.

Performanțele Școlii de Sport Rîșcani în anul de studii 2022-2023

Campionatul Național la Fotbal copii și juniori (Zona Nord) U-11 (an. 2023) - Locul I.

Asigurarea didactico-metodică

Asigurarea instituțiilor de învățământ cu manuale școlare este o premisă importantă a calității procesului educațional. În context se solicită ca în termeni proximi în instituțiile de învățământ să ajungă toate titlurile de manuale propuse pentru reeditare pe parcursul anului de studii 2022 – 2023; 2023-2024.

În anul de studii 2022-2023, conform Schemei de închiriere au fost asigurați cu manuale noi elevii claselor I (Abecedare, partea I și partea a II-a), caietul elevului, partea I și a II-a, pentru școlile naționale și respectiv pentru cele ruse. De asemenea, au fost asigurate școlile ruse cu Ghidul profesorului la disciplina Matematică, pentru clasa a II.

Suntem în așteptarea manualelor care se vor edita în anul curent, deci noul an de studii, 2023-2024, va începe cu manuale noi, la majoritatea disciplinelor. Este vorba de următoarele titluri de manuale: Limba și literatura română, Literatura universală, Geografie, Limba străină, Biologie, Fizică, Chimie, Informatică, Matematică, Istoria românilor și universală, Educația moral-spirituală, Educație muzicală, Educație plastică, Educație tehnologică.

Astfel, fondul de manuale creat în raion, satisface cerințele de asigurare a elevilor, a cadrelor didactice cu manualele respective.

Asigurarea cu TIC și digitalizarea

Desktop PC	415
Laptop	738
Proiector multimedia	170
Tabletă PC	286
Total unități	1609

În ultimii 5 ani, 29 de instituții de învățământ au fost dotate cu **180 de calculatoare, 439 tablete**. Din numărul total de dispozitive digitale existente în instituții de învățământ:

- utilizate în procesul de predare la informatică - 246 computere, 202 laptopuri, 25 tablete;
- utilizate în procesul de predare –105 calculatoare, 303 laptopuri, 189 tablete;

- utilizate în scopuri administrative – 43 computere, 46 laptopuri, 3 tablete ;
- instituțiile de învățământ preșcolar, gimnazial, liceal dispun de pagini facebook;
- 12 instituții sunt asigurate cu 22 de table interactive;
- existența Clasei viitorului în gimn. ”Gh. Rîșcanu”, Rîșcani.
- 3 instituții dețin 10 seturi de roboți care implementează proiectul educațional ”Robotica”; sunt utilizate eficient tabletele în cadrul lecțiilor în clasele I-IV-a;
 - a fost realizată pregătirea insistentă prin Programul de *Alfabetizare digitală* a cadrelor didactice, fără competențe digitale și cursuri de instruire avansată pentru cei cu competențe inițiale;
 - pentru anul 2022 din componenta raională au fost alocate mijloace financiare în sumă de 1993660 lei pentru procurare a 133 de laptopuri în 17 instituții de învățământ din raion;
 - în cadrul proiectului „Digitalizarea educațională” pentru dotarea instituțiilor de învățământ secundar din RM, gimn. ”Gh. Rîșcanu”, or. Rîșcani a fost dotat cu tabla interactivă, 5 laptopuri, 2 copiatoare în sumă totală de 169475 lei;
 - în cadrul proiectului ”Reforma Învățământului în Moldova” instituțiile de învățământ LT ”D. Cantemir”, Rîșcani, gimn. ”V. Dumbrăveanu”, Corlăteni, gimn. ”Gh. Rîșcanu”, Rîșcani au beneficiat de echipamente pentru dotarea laboratoarelor de fizică, biologie și chimie în sumă de **640955,67 lei**;
 - raportul: instrument digital - elev în raionul nostru este unul care avantajează sistemul educațional - **6 elevi la un dispozitiv digital**.

Conlucrarea cu APL

Consiliul Raional Rîșcani a contribuit la crearea condițiilor optime în instituțiile de învățământ din raion, alocându-se din componenta raională în sumă de 6292,8 mln.lei.

- Consiliul Raional Rîșcani a contribuit la crearea condițiilor optime în instituțiile de învățământ din raion în sumă de 802 mii lei.
- A susținut proiectele locale de îmbunătățire a procesului educațional (reparații capitale și curente, contribuții la proiecte investiționale, procurări de mijloace tehnice de calcul, mobilier, utilaje) în instituțiile preșcolare și preuniversitare în sumă de circa 98 mii lei.
- Contribuția APL de nivelul I, la crearea condițiilor optime în instituțiile de învățământ, se estimează la 80 mii lei.

Investiții și proiecte

În LT ”Silvian Lucaci”, Costești s-au realizat lucrări de reparație și renovare în cadrul proiectului ”Educație de calitate în mediul rural în RM”, finanțat de Banca mondială. Conform Hotărârii de Guvern nr. 1041 din 13 septembrie 2016, privind finanțarea lucrărilor renovate a instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal din subordinea autorităților publice locale, în anul 2016, LT ”Silvian Lucaci”, Costești s-a atribuit suma de 23 526,2 mii lei și s-au realizat lucrări de renovare a clădirii, rețelei ingineresti exterioare de alimentare cu apă și canalizare, termoficare, gaze, rețelele electrice, construcții de epurare, centrale termice, amenajări.

Anul de studii	Instituția	Investiții capitale (lei)	Proiecte (lei)
2019-2020	LT ”D. Cantemir”, Rîșcani	0,00	71583,68
2019-2020	LT Vărătic	284737,00	0,00
2019-2020	Gimn.„Valeriu Ghereg”, Pîrjota	0,00	44000,00
2019-2020	LT ”C.Popovici”, Nihoreni	69594,00	0,00
2020-2021	LT Recea	0,00	16463
2020-2021	Gimn. Hiliuți	229998	9800

2020-2021	Gimn.Sturzeni	250000	0,00
2020-2021	LT "D. Cantemir", Rîșcani	0,00	80775,94
2020-2021	LT "L.Damian", Rîșcani	200000	0,00
2020-2021	Gimn.Mihaileni	250000	0,00
2020-2021	Gimn.Malinovscoe	150000	0,00
2021-2022	LT "L.Damian", Rîșcani	105689,11	0,00
2021-2022	Gimn.Borosenii Noi	0,00	83000
2021-2022	LT "D. Cantemir", Rîșcani	236000	39719,14
2021-2022	LT Văratic	0,00	20,000
2022-2023	LT Văratic	220000	0
2022-2023	Gimn. Borosenii Noi	144000	0
2022-2023	LT "Cantemir", Rîșcani	50000	50000
2022-2023	LT "E. Coșeriu", Mihăileni	22000	0
Total 2019-2022		2.212.018,11	395.361,76

Anul 2022-2023				
Nr. ord	Instituții preuniversitare	Reparații capitale	Mijloace financiare alocate: suma, mii lei	Sursa de finanțare
1	IPLT Recea	Izolarea termică a clădirii	4.900.000,00	proiect „Satul european”
2	IPLT „D. Cantemir” Rîșcani	Grup sanitar (et.III)	49941,6	Consiliul raional Rîșcani
3	IPLT Văratic	Schimbarea sistemului de încălzire în instituția de învățământ	300000	APL Văratic
4	IP Gimn. Borosenii Noi	Schimbarea unui cazan	144000,00	Consiliul raional Rîșcani
5	IP Gimnaziul „Gh.Rîșcanu”, Rîșcani	Instalarea ușilor la intrare în subsol. Lucrări de instalare de sisteme de alarmă împotriva incendiilor (1-etapa, trasarea cablajului).	161900,00	Bugetul instituției
6	Centrul de creație Rîșcani	Izolarea termică a clădirii	29000,00	Bugetul instituției
	Total		5.584.841,60	

IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ

În raionul Rîșcani sunt 184 copii cu CES din care 51 sunt cu dizabilități.

OBIECTIVUL GENERAL pentru implementarea programului este asigurarea și respectarea drepturilor copiilor la dezvoltare, educație, protecție, re/integrare în comunitate și socializare. Acest obiectiv se realizează de specialiștii SAP, CDS, psihologi, logopezi din raion prin:

Respectarea /aplicarea cadrului normativ și politicilor educaționale în domeniul educației incluzive promovate de MEC.

Evaluarea complexă și multidiscplinară a dezvoltării copiilor și identificarea timpurie a necesităților.

Reevaluarea dezvoltării copilului, elaborarea recomandărilor privind traseul educațional și serviciilor de suport.

Acordarea asistenței metodologice, psihopedagogice în abordarea copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Consilierea familiilor, reprezentanților legali și altor specialiști care interacționează cu copiii cu cerințe educaționale speciale.

Monitorizarea activității CDS din CREI, CMI, psihologilor, logopezilor. Dezvoltarea profesională a specialiștilor.

Dezvoltarea parteneriatelor în asigurarea și respectarea drepturilor copiilor la educația de calitate.

Probleme majore la nivel de raion

- Incapacitatea financiară de asigurare a dezvoltării instituționale, ca rezultat al scăderii numărului de copii din școală;
- Cadrele didactice și manageriale nu sunt motivate pentru dezvoltarea profesională, pentru realizarea maximă a potențialului intelectual și creativ, pentru reușita propriei cariere didactice; număr mic de cadre didactice ce dețin gradul didactic unu , superior și managerial;
- Abilități insuficiente ale cadrelor manageriale în elaborarea raportului de activitate a instituției și a cadrului de conducere pentru ANACEC.
- Competențe scăzute ale administratorilor SIME din IET în completarea rapoartelor SIME;
- Lipsa alimentației gratuite a copiilor din familii socialmente vulnerabile din ciclul gimnazial și liceal;
- Valorificarea parțială a principiului individualizării și diferențierii.
- Dificultăți esențiale în reorganizarea, optimizarea cheltuielilor în instituțiile mici;
- Dezinteres și rezicență față de procesul de atestare, mai cu seamă pentru gradul UNU și SUPERIOR, grad managerial; unități de consiliere psihologică și logopedică a elevilor, create de lipsa psihologilor/ logopezilor solicitați în instituțiile educaționale;
- Dificultăți în organizarea și desfășurarea procesului educațional la distanță (lipsa conexiunii la internet, a mijloacelor informaționale).
- Dotare insuficientă cu literatură metodică și didactică de specialitate, ce ar corespunde curriculumului 2019.

CULTURA

Secția Cultură este un serviciu public al Consiliului Raional Rîșcani , care își desfășoară activitatea conform politicii de stat în domeniul culturii și strategia de dezvoltare a raionului Rîșcani .

Raionul Rîșcani , la moment, dispune de următorul patrimoniu cultural:

- Case și Cămine de Cultură (CCC) - 43

- Biblioteci - 45

- Școli de învățământ artistic - 3

- Muzeul istorico-etnografic or.Rîșcani cu 2 filiale: Corlăteni, Pârjota.

- colective artistice cu titlul onorific „model” - 16

- Bunuri de patrimoniu cultural (monumente de for public, opere comemorative de război):

Numărul total al monumentelor istorice (de arhitectură) - 99

Numărul total al siturilor arheologice - 1;

Numărul total al monumentelor de for public - 1;

Numărul total al operelor comemorative și de război - 36.

În decursul anului 2023, Secția cultură Rîșcani a organizat și **desfășurat 14 activități culturale de nivel raional, dintre acestea :**

1. Festival raional al colindelor „**Astăzi s-a născut Hristos**” (on line);
2. Ziua Comemorării poetului Mihai Eminescu „**Luceafărul poeziei românești**”;
3. Ziua Națională a Culturii –parte solemnă și program artistic;
4. Ziua comemorării celor căzuți în războiul din Afganistan - miting solemn;
5. Miting solemn -31 ani de la conflictul de pe Nistru, Memorialul or.Rîșcani;
6. Concursul raional „**Miss Smărăndița**”;
7. Concursul republican „**La izvoarele înțelepciunii,**
8. Ziua Internațională a Copilului – program artistic și distractiv, or.Rîșcani;
9. Festivalul Portului Popular „**Drag mi-i cântecul și portul**” s. Pociumbeni;
10. Festival zonal „**Un popas pescăresc la margine de sat**” s.Pîrjota;
11. Comemorarea Domnitorului Ștefan cel Mare – moment solemn, recital, depunerea de flori or.Rîșcani;
12. Festivalul covorului „**Mihăileni - oglindă a covoarelor**” în s.Mihăileni;
13. Parte solemnă și program artistic - 79 ani de la operația Iași - Chișinău, Memorialul Eroilor s. Malinovscoe;
14. Festival raional al tradițiilor și obiceiurilor de iarnă „**Sfântă-i datina străbună**”

Participări în cadrul diverselor activități la nivel zonal, național și internațional:

1. „**Festivalul Horelor**” ed.IX-a, s.Horești, Ialoveni

Au participat membrii ansamblului de dans popular „Moștenitorii” or. Rîșcani

2. **Expoziția „Tourism&Travel Expo”** - MoldExpo, or.Chișinău

Au participat meșterițele în arta țesutului covoarelor moldovenești a dinastiei Scutaru din s.Mihăileni; Tatiana Zavațchi - coaserea ielor; Felicia Bojii, Emilia Garbuz – bucătărie tradițională ;

3. **Festivalul –concurs „ Casa părintească – dinastie turistică”** Mold-Expo or. Chișinău

Au participat membrii ansamblului folcloric „Țărăncuța” s.Borosenii Noi;

4. **SPIC Folc FEST „Primăvara care ne unește”**s. Elizaveta , mun.Bălți

Au participat membrii ansamblului folcloric „Sălcioara” s.Corlăteni

5. **Festivalul Turistic Național „Duminica Mare ”** s. Domulgeni, Florești

Au participat membrii ansamblului folcloric „Țărăncuța” s.Borosenii Noi;

6. **Festivalul Covorului Internațional „Mihăileni- oglinda de covoare”**

Au participat Colectivele artistice din raion și din raioanele zonei de nord, din Ucraina, Polonia

7. **Concursul „Constelația Talentelor ”** or.Chișinău

Au participat membrii studioului artistic „Flamingo” s.Corlăteni

8. **Competiția Internațională de Dans,** Iași, România

Au participat membrii studioului artistic „Aisedora” or. Rîșcani „TROFEUL MOLDOVEI ”;

9. **Festivalul național al covorului** editia a X-a la Muzeul de Etnografie si Istorie Naturală Chișinău (tradiția țesutului covoarelor naționale)

Au participat meșterițele în arta țesutului covoarelor moldovenești a dinastiei Scutaru-Pîntea din s.Mihăileni;

În decursul anului 2023 instituțiile de cultură au fost implicate în 2 proiecte :

Proiectul Internațional „Stâncile Prutului”

Desfășurarea proiectului: Două asociații, din Moldova și Polonia, și-au unit eforturile în proiect pentru crearea traseului eco-turistic – „Stâncile Prutului”. Proiectul „Crearea traseului eco-turistic „Stâncile Prutului” prin dezvoltarea sectorului turistic a fost realizat în perioada 2022 - 2023. Bibliotecile, ca participanți ai proiectului eco-turistic, au colaborat cu AO

”Moștenitorii” din or. Bălți prin reînnoirea legendelor locurilor pitorești din localitate, consolidarea informațiilor despre principalele puncte destinate turismului, stabilirea indicatoarelor de orientare pe traseu și instalarea marcajelor cu vopsea pe pietre, copaci, stâlpi. S-au elaborat pliante dedicate localității și se lucrează asupra confecționării panourilor informative. O importanță majoră în promovarea locurilor cu destinație turistică a avut-o colaborarea cu mass-media TV Nord, unde s-a creat un film despre legendele și locurile pitorești.

Proiectul „Noi suntem contra violenței” - scopul prevenirea violenței în familie și violența de gen și a bulling-ului.

Bibliotecile

În raion sunt 34 Biblioteci Publice (BP), ele sunt dotate cu 30 tablete, 39 imprimante multifuncționale, calculatoare conectate la internet - 132, pentru utilizatori -125 calculatoare.

Fondul de carte al bibliotecilor raionului constituie – 312 439 exemplare.

Numărul de cititori – 15986, dintre care copii - 6282

Achiziția de carte în decursul anului a constituit 134 300 de exemplare.

Total cheltuieli pentru întreținerea bibliotecilor a constituit - **4 963 508 lei.**

În raion sunt 103 de **formații artistice de amatori** cu 1430 membri, dintre care cu titlul ”model” – 16, cu 284 participanți.

În anul 2023 s-au reabilitat și reparat Casele de cultură din or. Rîșcani, Costești, Borosenii Noi, Pîrjota, Știubeieni (acoperiș), Mihăilenii Noi (acoperiș), Grinăuți, Pociumbeni, Ușurei în sumă totală de 2165,7 mii lei, cu finanțări prin proiecte și contribuția APL I.

În anul 2023 pentru **Muzeului istorico-etnografic or.Rîșcani** au fost alocate din bugetul secției cultură 24,9 mii lei pentru: reparație curentă – 9,0 mii lei și procurarea mobilierului – 15,9 mii lei.

În gestiunea Secției Raionale Cultură se află instituțiile de învățământ artistic cu un potențial de circa 50 pedagogi și 450 elevi.

În anul 2023 în instituțiile de învățământ artistic, din bugetul secției cultură au fost efectuate reparații curente și dotate după cum urmează:

Școala de muzică Zăicani: Reparații curente 17,2 mii lei și achiziționarea costumelor naționale - 12,7 mii lei;

Școala de Arte Costești: Reparații curente – 10,0 mii lei, a fost dotată cu tehnică de calcul-28,0 mii lei și mobilier – 27,0 mii lei;

Școala de Arte Rîșcani: Au fost alocați pentru reparație capitală -345,7 mii lei, reparație curentă – 152,3 mii lei și procurarea mobilierului în sumă de 24,2 mii lei

Investiții și proiecte

Instituția	Descrierea acțiunilor (proiecte)	Investiții capitale (mii lei)	Sursa de finanțare
Casa de Cultură din or. Rîșcani	Reparație capitală (<i>mijloace financiare alocate de primăria Rîșcani</i>)	1138,9	Buget local
Casa de Cultură or. Costești	Reparație capitală (<i>mijloace financiare din proiect GAL Drumul Gospodarilor</i>)	39,6	AIPA
Casa de cultură Borosenii Noi	Reparația încăperii pentru muzeu la casa de <i>cultură (mijloace financiare alocate de primăria Borosenii Noi)</i>	99,9	Buget local

Casa de cultură Grinăuți	<i>Proiectul „Satul European Express”</i> Îmbunătățirea căilor de acces (Amenajarea scuarului căminului cultural)	385,31	ONDRL
Casa de cultură Pîrjota	Reparația capitală a tavanului, interiorul clădirii căminului cultural (<i>mijloace financiare: 195,5 mii lei – GAL Drumul gospodariilor, 20,0 mii lei - contribuția agenților economici</i>)	215,5	AIPA Agenți economici
Casa de cultură Pociumbeni	* Schimarea 2 ferestre și 2 uși la casa de cultură * Construcția terasei acoperite (<i>mijloace financiare alocate de primăria Pociumbeni</i>)	23,0 40,0	Buget local
Căminul cultural Ușurei	Reparația căminului cultural (<i>mijloace financiare alocate de primăria Răcăria</i>)	92,2	Buget local
Căminul cultural Știubeieni	Reparația capitală a acoperișurilor (<i>mijloace financiare alocate de primăria Vasileuți</i>)	31,29	Buget local
Căminul cultural Mihăilenii Noi			
Colectivului de tip model „Moștenitorii”	Achiziționarea mobilierului necesar (<i>mijloace financiare alocate de Consiliul Raional Rîșcani</i>)	100,0	Bugetul raional

MEDICINA

Centrul de Sănătate Publică

Activitățile specialiștilor CSP Bălți în teritoriul raionului Rîșcani au fost organizate și îndeplinite în conformitate cu planurile de lucru a centrului cu corelarea lor în corespundere cu situația epidemiologică din raion și întreprinderea măsurilor de control și răspuns a maladiilor. *Controlul maladiilor netransmisibile în teritoriul r-lui Rîșcani*

În rezultatul totalizării rapoartelor parvenite la acest capitol în anul 2023 în raion au fost înregistrate următoarele boli netransmisibile prioritare pentru supraveghere și control în RM: cea mai mare pondere a morbidității înregistrate la locuitorii r-lui Rîșcani a fost determinată de Bolile aparatului circulator (Boala hipertensivă) cu 9971 cazuri total înregistrate, ce constituie 48,5% din numărul de boli înregistrate pe parcursul anului de referință. De asemenea au fost înregistrate o morbiditate sporită în grupa maladiilor cu Tumorile maligne - 807 cazuri înregistrate, diabet zahat cu 2323 cazuri înregistrate.

Activități de supraveghere sanitară preventivă a obiectivelor în stadiu de construcție, reconstrucție

La capitolul nominalizat specialiștii secției, având ca scop creșterea gradului de protecție a sănătății publice la etapele de construcție și reconstrucție a obiectivelor din raion și în conformitate cu domeniile de competență au îndeplinit următoarele: Au fost precăutate 28 cereri/ demerse de coordonare a terenurilor pentru noi construcții cu elaborarea și eliberarea a 22 avize pozitive. A fost coordonată recepția finală a unui obiectiv (sistemul public de alimentare cu apă din s. Damașcani).

Starea de aprovizionare a populației cu apă potabilă

Pe parcursul anului 2023 au fost îndeplinite activitățile de monitorizare a calității apei la obiectivele prenotate. În acest scop au fost prelevate și îndreptate în laborator în total 310 probe de apă din surse subterane (fântâni arteziene) și de la punctele rețelelor de distribuție (consumatori finali). La parametrii sanitară-chimici au fost investigate 110 probe de apă, în conformitate cu rapoartele de încercări au fost determinate ca neconforme – 107 probe, dintre care 67 probe prelevate din surse (fântâni arteziene), au fost determinate neconforme – 65 probe.

Controlul de stat în sănătate publică

În perioada de referință au fost supuse controlului de Stat în sănătate 36 obiective, dintre care 15 obiective ale economiei naționale (activitatea de întreprinzător) și 19 la instituțiile publice. În rezultatul controalelor îndeplinite au fost identificate neconformitățile față de prevederile regulamentelor și normativelor sanitaro-igienice în vigoare și au fost înaintate măsurile de conformare pentru fiecare obiectiv separat. Concomitent au fost îndeplinite activități de consultanță a antreprenorilor privind aspectele legislative și de reglementare în domeniile și competențele atribuite ANSP.

Supravegherea și controlul bolilor transmisibile și managementul urgențelor de sănătate publică

Situația epidemiologică pe perioada anului 2023 privind înregistrarea bolilor transmisibile în raion a fost stabilă. Conform Formei de raportare statistice nr.2 se înregistrează o diminuare a înregistrării maladiilor transmisibile, și anume 5 632 cazuri de maladii infecțioase înregistrate în anul 2023. Analizând situația epidemiologică privind nivelul morbidității populației pe grupe de vârstă, s-a constatat că populația rurală este mai afectată fiind înregistrate 4035 de cazuri de afecțiuni ceea ce constituie 71,6% din numărul total de maladii înregistrate în raion și respectiv la copiii până la 18 ani- 2784 cazuri ponderea constituie 49,4%. Astfel populația urbană este mai puțin afectată, fiind înregistrate 1597 de cazuri - 28,3%, iar copiii de vârsta 0-17 ani sunt afectați în 1204 cazuri ceea ce constituie 30,1% din numărul total de copii afectați.

Pe parcursul anului 2023 colaboratorii secției epidemiologia bolilor transmisibile și managementul urgențelor de sănătate publică CSP Bălți raional Rîșcani au supravegheat cazurile de infecția COVID-19 confirmate cu investigarea epidemiologică a fiecărui caz probabil și confirmat de infecție cu COVID-19. În total au fost confirmate 274 cazuri cu infecția COVID-19, indiciul morbidității constituind 475,0 la 100 mii populație, inclusiv 34 cazuri la copii până la 18 ani, 20 cazuri până la 0-2 ani, 1 caz la vârsta de 3-6 ani. Printre populația rurală s-au înregistrat 180 cazuri, respectiv copii 0-18 ani 24 cazuri.

O problemă majoră în localitățile raionului este înregistrarea cazurilor de mușcături de animale domestice și prezența câinilor vagabonzi care cu siguranță sunt agresivi și aplică persoanelor leziuni corporale. În perioada anului 2023 s-au înregistrat 81 cazuri de mușcături în 22 de localități ai raionului, din ei 47 de animale domestice, 32 animale necunoscute, inclusiv 2 cazuri mușcături de rozătoare. Cu părere de rău, problema în lupta cu câinii vagabonzi în raion nu se soluționează.

Menținerea sănătății populației raionului Rîșcani este asigurată de o rețea de instituții medico-sanitare, care acordă diverse servicii medicale. Aceasta este formată din: IMSP Spitalul raional Rîșcani, Centrul de sănătate Rîșcani, din localitățile rurale - 9 centre de sănătate, 7 – oficii ale medicilor de familie cu 6 oficii de sănătate.

Pe parcursul anului 2023 la Asistența Medicală Specializată de Ambulator s-au înregistrat 72113 vizite, inclusiv: cu scop profilactic 23339 vizite, pe motiv de boală 48774 vizite.

În total pe raion, numărul de vizite la medici de familie în anul 2023 au constituit: 171553, inclusiv: cu scop profilactic - 54504 vizite, pe motiv de boală 117049 vizite.

Pe parcursul anului 2022 din Asistența Medicală Spitalicească au fost externate 7366 de persoane (sau cu 22 mai mulți față de anul 2022), inclusiv:

- persoane asigurate 7135 sau 96,8%,
- persoane neasigurate (contra plată) – 196 pers.

Capacitatea totală a instituției (numărul paturilor în spital), la sfârșitul anului 2023 sunt - 160 unități.

Este de menționat că în anul de referință s-au alocat mijloace financiare din fondul de rezervă ca suport financiar unic cetățenilor cu probleme de sănătate în sumă totală de 1 010,0 mln.lei.

ASISTENȚA SOCIALĂ

În perioada de referință, Asistența Socială și Protecția Familiei și-a desfășurat activitatea în conformitate cu Planul de activitate, Regulamentul de organizare și funcționare a DASPF aprobat prin Decizia CR, Hotărârile Guvernului RM, Ordinile, instrucțiunile MMPS RM, deciziile Consiliului raional, care au fost îndreptate spre acțiuni concrete în vederea protecției sociale a categoriilor social-dezavantajate ale populației, precum și crearea condițiilor favorabile de muncă și asigurarea activității normale a Direcției.

De asistență socială beneficiază persoanele și familiile care, din cauza unor factori de natură economică, fizică, psihologică sau socială, nu au posibilitate să își asigure un nivel decent de viață, și anume:

- Copiii în situație de risc , copiii separați de părinți;
- Familiile cu mulți copii;
- Copiii cu dizabilități până la vârsta de 18 ani;
- Familiile monoparentale cu copii;
- Persoanele cu dizabilități;
- Persoanele în etate;
- Victimile violenței în familie;
- Victimile și potențialele victime ale traficului de ființe umane;
- Persoanele și familiile defavorizate.

Pe parcursul anului 2023 colaboratorii DASPF Rîșcani au acordat audiența cetățenilor în diferite probleme: admiterea în Serviciul Asistență Personală, încadrarea în Serviciul Îngrijire Socială la Domiciliu, ajutorul social și APRA, platforma compensatii.gov.md, compensația pentru serviciile de transport, Bilete de reabilitare/recuperare în centrul «Speranța» , asigurarea unor categorii de cetățeni cu mijloace ajutătoare tehnice,etc.

Una dintre activitățile cu caracter social este lucrul cu petiționarii, au fost eliberate și remise răspunsuri la petiții, solicitări, informații, sesizări.

* Cereri-115

* Certificate -268

* Demersuri-244

* Solicitări la informație -105

* Petiții-34

* Bilete de reabilitare Centrul Speranța Vadului Vodă -36

* Compensația pentru serviciile de transport – inițierea dosarelor și înregistrarea a 487 persoane

* Sesizări-12,

* Asigurarea unor categorii de cetățeni cu mijloace ajutătoare tehnice:

-au fost asigurate 70 persoane, au fost luate la evidență-17 persoane;

Pe parcursul anului 2023 s-a participat la instruirii, mese rotunde, traininguri, seminare, conferințe, instruire continuă, Festivalul bunelor practici în utilizarea datelor, atelier de lucru, care au fost organizate de MSMPS, ANAS, ONG și ședințele individuale, seminare, care au fost organizate de către specialiștii, șefii serviciilor din cadrul DASPF Rîșcani.

În vederea asigurării protecției sănătății și vieții persoanelor cu dizabilități și familiilor acestora, persoanelor vârstnice, familiilor cu copii în situații de risc și a celor separați de părinți, cetățenii au fost în permanent în monitorizarea angajaților Direcției.

Serviciul asistență socială comunitară acționează la nivel de comunitate, la nivel de grupuri de beneficiari și la nivel de persoană aflată în dificultate, având ca scop identificarea potențialilor beneficiari ai serviciului și prestarea asistenței sociale pentru prevenirea și depășirea situațiilor de dificultate.

Pe parcursul anului, s-au realizat următoarele ședințe

Ședințe de supervizare lunare în grup lărgit - 12

Ședințe de supervizare în grup mic - 18

Ședințe/Seminare on -line - 73

Seminare de instr./formare cu prezență fizică – 14

Dosare conform Managementului de caz - 759

Pentru depășirea perioadei reci 2023-2024 -SIVE : sunt 5000 de familii asistate

În baza Dispoziției nr.1 din 12.01.2021 președintelui Raionului cu privire la instituirea Comisiei multidisciplinare pentru protecția socială a persoanelor în dificultate sau cu dizabilități cu vârstă de peste 18 ani și a Regulamentului de activitate a comisiei, au fost realizate 12 ședințe și revizuite 62 de dosare ale solicitanților în privința plasamentului în serviciile sociale din cadrul DASPF Rîșcani, Centre de plasament de lungă durată, temporar din raionul Rîșcani a persoanelor social- vulnerabile și cu dizabilități pentru depășirea situației de dificultate.

Serviciul de Îngrijire Socială la Domiciliu

Acest serviciu monitorizează beneficiarii aflați în serviciu cu vizite în teritoriu la domiciliu și telefonic, prin cei 86 de lucrătorii sociali. Conform Regulamentului Serviciului, lucrătorii sociali vizitează beneficiarii de 2-3 ori pe săptămână, conform graficului de lucru de vizită la domiciliu și a planului individualizat de asistență la necesitățile beneficiarului: livrarea produselor de prima necesitate și alte necesități.

Pe parcursul anului 2023 în Serviciul de Îngrijire Socială la Domiciliu, de servicii au beneficiat – 735 de persoane, dintre care sunt 130 de persoane încadrate în grad de dizabilitate (Femei- 41, Barbati – 58). Au fost admiși în SÎSD – 64 de persoane (dintre care 8 contra plată), sistați – 112 persoane, suspendați - 56 persoane.

S-au efectuat monitorizări și evaluări în toate primăriile raionului, vizite la domiciliu 1432 beneficiari ai SÎSD;

- Au fost organizate activități de informare a populației despre SÎSD prin plasarea informațiilor utile despre serviciile pe panourile din cadrul primăriilor și alte locuri publice;

- S-au efectuat 6 instruirii de formarea continuă cu lucrători sociali;

- S-au realizat Ședințe de supervizare- formarea inițială cu lucrători sociali în grup și individuale-6;

- S-au efectuat lucrări de primăvară și toamnă în grădinile beneficiarilor;

- S-au organizat acțiuni consacrate sărbătorilor: 8 Martie „Sfintei Paște”;
- Au fost înregistrați toți beneficiarii Serviciului pe platforma – Ajutor la contor.

Conform datelor statistice, în raionul Rîșcani, din numărul total al populației, la începutul anului 2023 sunt 3380 persoane cu dizabilități cu diferite boli: (grad sever-498, Grad accentuat-1868, Grad mediu-854, Copii cu dizabilități -169)

Serviciul Asistența Personală

Beneficiari de Serviciul Asistența Personală sunt 165, în lista de așteptare -121 de persoane.

Au fost realizate următoarele activități:

- Monitorizare - vizite la domiciliu 876, monitorizări online și telefonic-743;
- suspendarea prestării serviciului pentru 63 beneficiari;
- A fost încetată prestarea Serviciului pentru 14 persoane, din motivul decesului, reexaminarea gradului de dizabilitate accentuat;
- Au fost distribuite pliante informaționale - 300 buc;
- 8 instruiri inițiale, organizate și desfășurate pentru asistenții personali nou - angajați;
- 6 instruiri continue organizate și desfășurate pentru asistenții personali.

Reabilitarea sanatorială

Conform legii nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități se stabilește dreptul la recuperarea medicală și socială a persoanelor cu dizabilități, astfel conform HG nr.372 din 06.05.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a билетelor de reabilitare recuperare acordate persoanelor în vârstă și celor cu dizabilități pe parcursul anului 2023 au beneficiat de foi de tratament la Centru de reabilitare și recuperare ”Speranța” Vadul lui Vodă- 36 persoane, dintre care -16 persoane cu dizabilități, 20 persoane în etate, la evidență - 54 solicitanți pentru centrul «Speranța».

Protezare și ortopedie, mijloace locomotie

În baza Regulamentului cu privire la modul de asigurare a unor categorii de cetățeni cu mijloace tehnice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.567 /2011, la evidența stau 17 persoane care necesită cărucioare, suporturi de mers și alte mijloace tehnice. Au fost repartizate: Cărucioare-6, Încălțăminte ortopedică 49, Corset-15, Bandaj-2.

A fost trimis demers către Societatea Invalizilor din RM pentru a ne acorda ajutor umanitar.

Compensație pentru serviciile de transport

În raionul Rîșcani a fost stabilită plata compensației pentru serviciile de transport: Grad sever-160 lei/ lună, Grad accentuat-80 lei/lună, Copii cu dizabilități pînă la 18 ani 160 lei/ lună.

Suplimentar la mărimile compensației, persoanele cu dizabilități locomotorii (inclusiv copiii cu dizabilități locomotorii în vârstă de pînă la 18 ani) beneficiază de-90 lei /lună.

Astfel, în anul 2023 a fost stabilită plata compensației pentru serviciile de transport pentru aproximativ 2500 de beneficiari lunar, în sumă totală de 3 512 208,8 lei.

Activități privind consemnarea Zilelor remarcabile legate de protecția socială a populației

Conform HG nr.159 / 2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plata a ajutorului material, ANAS acordă ajutor material anual pentru :

- Ziua comemorării celor căzuți în războiul din Afganistan 15 februarie, pentru 5 persoane cu dizabilități și 2 familii ale celor decedați în luptă;
- Ziua comemorării eroilor căzuți în lupte din Transnistria 2 martie - 2 mame ale participanților care au căzut la datorie în acțiunile de luptă;

- Ziua producerii catastrofei la C.A.E. de la Cernobîl 26 aprilie - 28 participanți la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E Cernobîl și 7 văduve ale participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E Cernobîl;
- Ziua Victoriei asupra fascismului 9 Mai – 1 participant la cel de-al Doilea Război Mondial, 1 persoană asimilată a participanților la război și 4 soții ale participanților la cel de-al Doilea Război Mondial căzuți la datorie sau ale persoanelor cu dizabilități de pe urma celui de-al Doilea Război Mondial, decedate;
- Ziua comemorării jertfelor represiunilor politice 6 iulie - **93 persoane reparate.**

Încheierea unui Acord-cadru multilateral intersectorial în vederea incluziunii sociale a persoanelor social-vulnerabile

Au fost semnate Acord de colaborare:

- Fundația ”Terre des Hommes” Lausanne-Elveția;
- AO Concordia. Protecție Socială;
- AO ”Centrul de Dreptul Avocaților”

Stabilirea și plata compensației parțiale a cheltuielilor de transportare de peste hotare a corpurilor neînsuflețite ale cetățenilor RM

În conformitate cu HG Nr. 159 /2018, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului material anual care prevede modalitatea de stabilire și plată a ajutorului material anual unor categorii de persoane, cu Legea Fondului de susținere a populației nr. 827 / 2000, conform cererii depuse au fost prelucrate 4 cereri pentru a identifica cheltuieli majore pentru transportarea la baștină a corpului neînsuflețit din Republica Cehă (1 caz) și din Federația Rusă (3 cazuri). A fost achitată compensația parțială a cheltuielilor de transportare de peste hotare a corpurilor neînsuflețite ale cetățenilor RM în sumă de 42 520 lei.

Conform prevederilor Legii nr. 133/ 2008 **Ajutorul social / ajutorul pentru perioada rece a anului** este un ajutor financiar plătit în fiecare lună familiilor, care se afla într-o situație de mare dificultate ce constă în asigurarea unui venit lunar minim garantat. Astfel, în anul 2023 s-a efectuat:

- Verificarea și validarea cererilor de acordare a ajutorului social sau APRA - validate 1144 cereri de acordare a ajutorului social sau APRA pe raionul Rîșcani.; stopate 226 cereri în baza ordinilor de stopare.
- Au fost create listele de plată și registrul listelor privind numărul beneficiarilor și suma calculată total, inclusiv pe fiecare prestator de servicii de plată desemnat.

În baza acestora au beneficiat de

- Ajutor Social 5459 de beneficiari în suma de 7898313 lei;
- Ajutor pentru perioada rece a anului 15178 de beneficiari în suma de 12029500 lei.

În domeniul protecției copilului și a familiei, Direcția a asigurat respectarea drepturilor copilului prin servicii de consiliere, prevenire a separării acestuia de familie, propune și aplică măsurile de protecție specială pentru copiii aflați în dificultate sau cu dizabilități.

Apărarea drepturilor copilului în instanța de judecată

În anul 2023 specialistul a participat la 148 de ședințe de judecată, reprezentând interesele minorilor.

Pe parcursul anului 2023 au avut loc - 20 ședințe ale Comisiei raionale pentru protecția copilului aflat în dificultate în care au fost examinate cazurile referitor la familiile cu copii în situație de risc, plasarea copiilor în Servicii de plasament, revizuirea activității și competențelor profesionale anuale ale APP/CCTF.

Serviciul Asistență Parentală Profesionistă

În această perioadă Asistenții parentali profesioniști au participat la seminare, ateliere de lucru, instruirii, mese rotunde din cadrul serviciului APP. Au fost desfășurate 12 ședințe de supervizare cu diferite tematici.

Pe parcursul perioadei de raportare, s-a lucrat cu 18 și s-au monitorizat 18 copii, dintre care în plasament de urgență au fost plasați 5 copii. La sfârșitul anului 2023 în serviciul APP se află 14 copii, cu vârstele cuprinse între 4 ani și 17 ani, dintre care 5 fete și 9 băieți, 6 copii au grad de dizabilitate, 2 copii au grad de dizabilitate sever, 4 copii au dizabilitate medie.

Asigurarea bunăstării copilului prin realizarea acțiunilor din Planul individual de asistență a copilului - 154 intervenții, după efectuarea vizitelor la domiciliu, întreveneri cu copilul, identificarea necesităților au fost întocmite 154 raporturi de monitorizare și reevaluate 18 planuri individualizate de asistență .

Serviciul Casa de copii de tip familial

Pe parcursul perioadei de raportare, în serviciul de CCTF au fost plasați 4 copii, cu vârstele cuprinse între 7 ani (cel mai mic) și 11 ani (cel mai mare), dintre care 1 fată și 3 băieți. Din numărul total de beneficiari ai Serviciului, 6 nu sunt copii cu dizabilități.

În perioada de raportare Serviciul de CCTF a acordat asistența activă și a monitorizat 8 beneficiari.

Activități de instruire continuă a părintelui-educator: a participat la 7 instruirii continue organizate de asistentul social, responsabil de servicii APP, CCTF.

Au fost desfășurate 12 ședințe de supervizare.

Serviciul Tutelă/Curatelă

Activitatea Serviciului de tutelă/curatelă a fost organizată în baza prevederilor stipulate în Regulamentul de activitate aprobat prin Decizia Consiliului Raional Rîșcani nr.05/11 din 15 august 2023.

În perioada respectivă au beneficiat de protecție 53 de copii/ rămași temporar fără ocrotire părintească sau rămași fără ocrotire părintească prin plasamentul acestora în familia tutorelui sau a curatorului. În perioada indicată au fost plasați în serviciu 11 copii. Tot în această perioadă a fost încetat plasamentul pentru 6 copii /1- în legătură cu împlinirea vârstei de 18 ani, 2 copii au fost reintegrați în familia biologică, 2 copii sunt plecați peste hotare, 1 copil este plasat în centrul multifuncțional.

Au fost efectuate 51 de vizite de monitorizare la domiciliul tutorelui/curatorului. Au fost elaborate, în conformitate cu regulamentul de activitate 11 planuri individuale de asistență în serviciu, sunt completate 19 fișe de monitorizare a implementării PIS, fiind propuse revizuirii ale planurilor individuale de asistență.

Indemnizațiile pentru copii și tineri din servicii Tutela/Curatela,APP, CCTF.

Indemnizația lunară 7-17 ani - 1075337,9 lei

Indemnizația lunară peste 18 ani – 1267224, lei

Indemnizația unică de absolvire- 250000 lei

Indemnizația unică pentru teză -4000 lei

Tutela/curatela lunară-5246921 lei

Tutela/Curatela zilnică-581680

Tutela/Curatela plata unică-104597,96 lei

Serviciul APP zilnică-545234 lei

Serviciul CCTF zilnică-42363 lei

Centrul ”Renaștere” zilnică-36107 lei

Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii

Serviciul a fost inclus în pachetul minim de servicii garantate de stat - este orientat spre familiile cu copii, pentru a preveni și/sau a depăși situațiile de risc în vederea asigurării creșterii și educației copilului în mediul familial. Serviciul numit se prestează în două forme: sprijin familial primar și sprijin familial secundar. În cadrul sprijinului familial secundar familiile cu copii pot beneficia de ajutor bănesc. Astfel s-a acordat ajutor bănesc pentru: 346 familii, anume pentru 688 de copii - în sumă de 2580,0 mii lei.

Organizarea evenimentelor publice de nivel raional

În cadrul evenimentului consacrat Zilei Internaționale a copilului 600 copii au beneficiat de dulciuri în sumă de 22400 lei, 90 de copii din servicii Tutela/ Curatela, APP, CCTF au beneficiat de ghiozdane în sumă de 10414 lei.

Centrul multifuncțional "Renaștere" din or. Rîșcani pentru persoane social-vulnerabile și cu dizabilități

Tipuri de servicii sociale din cadrul Centrului multifuncțional "Renaștere" pentru persoane social vulnerabile și cu dizabilități:

- Serviciul social de zi pentru copii în situație de risc,
- Serviciul social pentru copii separați de părinți,
- Serviciul social de plasament temporar pentru persoane vârstnice și persoane adulte cu dizabilități,
- Serviciul social Cuplu Părinte—copil,
- Serviciul fizioterapeutic

Pe parcursul anului 2023 în Centrul au fost plasați 363 de persoane, din care fac parte: 320 - persoane în etate (70 persoane cu dizabilități, (femei 29, bărbați 41)); 2 - cupluri părinte-copil; 5 - copii din serviciul copii separați de părinți;

În Centrul Multifuncțional "Renaștere" au fost desfășurate toate sărbătorile preconizate în planul de activitate pentru anul 2023. Fiecare eveniment s-a petrecut conform datelor calendaristice.

În perioada de 12 luni au fost realizate acțiuni prevăzute în PIA:

- serviciul de plasament temporar pentru persoane vârstnice și persoane adulte cu dizabilități;*
- *serviciul cuplul părinte-copil;*
- *serviciul de plasament de urgență/planificat al copiilor separați de părinți.*

Pe parcursul anului au fost colaborări cu :

- IP Rîșcani în soluționare problemelor de ordin social;
- Spitalul Raional în monitorizarea stării de sănătatea beneficiarilor;
- Spitalul de Psihiatrie Bălți în asigurarea tratamentului optim după necesitate;
- Instituții de învățământ în scopul monitorizării reușitei academice a minorilor aflați în incinta Centrului;
- ATL în scopul monitorizării, ajutorării copiilor aflați în situație de risc.

Centru de plasament pentru persoane adulte si varstnice "Alinare" or. Costesti

Pe parcursul anului 2023 au fost plasați în C.P.P.A.V., Alinare ,, din or. Costești -15 persoane dintre care 1 boschetar.

În total în anul 2023 în plasament s-au aflat 35 beneficiari de diferite categorii dintre care: 15 beneficiari au grad de dizabilitate, 19 pensionari, 1 boschetar.

Din totalul beneficiarilor -14 sunt ținuuți la pat.

Beneficiari cu taxa de întreținere din pensia lunară 75% - 23 persoane; beneficiari cu costul de întreținere lunară 5200,00 lei -10 persoane; beneficiari cu costul de întreținere lunară-7500,00 lei - 1 persoană, fără plată -1 persoană.

Acțiunile întreprinse în privința refugiaților din Ucraina

Până în prezent în Centrul de plasament temporar din s. Mihaileni au fost plasate 174 de persoane refugiate din Ucraina, o mare parte s-au aflat în Centru 2-3 zile. Actualmente în Centru sunt 14 persoane care beneficiază de cantină, baie, internet, TV. În această perioadă au fost implementate programe/ proiecte menite să susțină refugiații. Persoanele refugiate în cadrul Centrului beneficiază de sprijin și protecție la necesitate.

Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani

În activitatea sa CTAS Rîșcani realizează obiectivele stipulate în Planul de activitate al Casei Naționale de Asigurări Sociale și din Regulamentul de activitate a Caselor Teritoriale de Asigurări Sociale.

Astfel, în perioada 01.01.2023-31.12.2023 CTAS Rîșcani a realizat următoarele acțiuni:

- au fost înregistrați și luați la evidență ca plătitori de contribuții de asigurări sociale 142 plătitori de contribuții la BASS, inclusiv: 109 - prin intermediul programei electronice RSUD; 33 – în baza cererilor;

La situația de la 31.12.2023, registrul plătitorilor de contribuții la BASS din CTAS Rîșcani conține informații despre 4370 plătitori la BASS.

La situația din 31.12.20223 la evidența Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani se află 17 581 beneficiari de pensii, alocații și indemnizații, inclusiv:

1) **beneficiari de pensii și alocații** – 13 730 cetățeni, după cum urmează:

- - pensii pentru limită de vârstă -11 062
- - pensii de dizabilitate – 2106
- - pensii de urmaș – 226
- - pensii anticipate pentru limită de vârstă – 71
- - pensii a angajaților structurilor de forță- 209
- - alte tipuri-124

Mărimea medie a pensiei (de toate tipurile) constituie 3 059,71 lei.

2) **beneficiari de alocații sociale de stat** – 1752 persoane

Mărimea medie a alocației sociale de stat constituie 1 520,48 lei.

În scopul realizării drepturilor cetățenilor privind protecția socială, pe parcursul perioadei 01.01.2023 – 31.12.2023 au fost stabilite, recalulate, reexamine și prelungete prestații sociale în baza cererilor depuse de cetățeni în corespundere cu cadrul legislativ-normativ în vigoare. Astfel :

- au fost recepționate -1 458 cereri de stabilire, recalculare, prelungire și reexaminare a prestațiilor sociale;

- au fost stabilite - 674 pensii pentru limită de vârstă
- Au fost emise și prelucrate în termen 821 decizii de prelungire a gradului de dizabilitate

- au fost reexamine - 708 pensii pentru limită de vârstă

- au fost stabilite - 385 alocații sociale

- au fost stabilite 4 indemnizații unice pentru familiile pensionarilor decedați din rândul militarilor instituțiilor de forță

- au fost stabilite 17 indemnizații în cazul decesului unuia dintre soți -
- au fost stabilite 45 indemnizații paternale,
- au fost stabilite 2068 indemnizații adresate familiilor cu copii,
- au fost stabilite **88 ajutoare de șomaj**
- au fost acordate 56 ajutoare materiale unice participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl

Pe parcursul anului 2023 au fost eliberate 82 bilete de tratament balneosanatoriu și acordate 33 compensații bănești în schimbul biletelor de tratament.

Direcția Ocuparea Forței de Muncă

În conformitate cu planul de acțiuni pentru anul 2023, în scopul sporirii șanselor de angajare a șomerilor și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, asigurării tranziției la piața muncii prin implicarea în măsuri de ocupare a forței de muncă și creșterii gradului de protecție a cetățenilor moldoveni în procesul de emigrație în scop de muncă și acordarea serviciilor cu scopul integrării pe piața muncii a cetățenilor reveniți de peste hotare, a întreprins următoarele măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă:

Numărul șomerilor oficial înregistrați (la sfârșitul perioadei) este de 649 persoane, inclusiv: bărbați – 297, femei – 352, cu 60,7% față de anul precedent.

Beneficiază de **ajutor de șomaj** la finele perioadei de raportare **71 persoane**, cu 104,4% față de anul precedent.

Numărul șomerilor plasați în câmpul muncii - 131 persoane, dintre ei:

bărbați – 44, femei – 87, cu 100% îndeplinire față de anul precedent.

În anul 2023 se dețineau **346 locuri de muncă vacante**, cu 83% îndeplinire față de anul precedent.

Numărul persoanelor disponibilizate pe parcursul anului au fost – 22 persoane: bărbați - 3, femei - 19.

Numărul persoanelor care au absolvit cursurile de perfecționare, total – 7 persoane, dintre ei: bărbați – 1, femei – 6, cu 43,8% îndeplinire față de anul precedent, dintre **care au fost plasați în câmpul muncii** – 5 persoane, dintre ei: bărbați – 1, femei – 4, cu 35,7% îndeplinire față de anul precedent.

Cuquantumul mediu al ajutorului de șomaj – 2309,39 lei.

Inspecția pentru Protecția Mediului

Inspeția pentru Protecția Mediului Rîșcani exercită în virtutea Legii nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător sarcina de bază – controlul de stat privind respectarea legislației ecologice și stării factorilor de mediu.

Inspectorii I.P.M. Rîșcani, conform planului de activitate, au inspectat întreprinderi, agenți economici și persoane fizice din raion în vederea respectării prevederilor legislației ecologice în vigoare, perfectarea actelor pentru obținerea autorizațiilor de emisie a poluanților în atmosferă sau de folosință specială a apei. Au fost întreprinse 81 raiduri de control privind salubritatea localităților, 185 raiduri de control pentru stabilirea și contracararea cazurilor de braconaj și tăierilor ilicite, pescuit ilicit.

Concomitent colaboratorii I.P.M.Rîșcani :

au efectuat controale la persoane fizice și persoane juridice întocmind 362 acte de inspectare privind respectarea legislației ecologice la următoarele compartimente:

Sol – 15	Flora-fauna – 69	Aer – 60	Subsol – 4
Chimia – 3	Deșeuri – 116	Apa – 34	Complex – 14

Au fost întocmite 365 de procese verbale persoanelor fizice, persoanelor juridice, persoanelor cu funcții de răspundere pentru încălcarea prevederilor legislației ecologice precum: depozitarea în locuri nesanționate a deșeurilor menajere și animaliere, încălcarea regulilor sanitare din localitățile urbane și rurale, încălcarea regulilor de vânatoare și pescuit și tăieri ilicite, activitatea întreprinderilor fără autorizație de mediu pentru funcționare.

Au fost efectuate controale planificate și inopinate 103 persoanelor juridice pentru încălcarea prevederilor legislației ecologice.

Au fost examinate, conform competenței, 121 de materiale de control remise de către IP Rîșcani.

Au fost aplicate amenzi în baza proceselor verbale proprii în sumă de 579 350 lei, din care au fost achitate 295 425 lei.

Au fost calculate prejudicii cauzate mediului în sumă de 113 696 lei.

În baza Deciziei Consiliului raional și a Dispoziției șefului Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr.2-d din 13.03.2023 perioada din 20.03.23 până la 30 aprilie 2023 I.P.M.Rîșcani a organizat și monitorizat organizarea activităților de salubritate și amenajare a localităților urbane și rurale în cadrul Concursului Național „*Cea mai modernă, mai salubră și mai amenajată localitate*”, Acțiunii-concurs „*Râu curat de la sat la sat*” cu organizarea acțiunilor de lichidare a gunoștilor nesanționate din zona de protecție a râurilor și bazinelor acvatice în intra și extravilanul localităților.

A fost verificată starea poligoanelor de depozitare a deșeurilor coordonate și luate la evidență gunoștile stihionice și nesanționate create în localitățile raionului.

În cadrul Bilunarului de primăvară 2023 au fost întocmite 35 acte de inspectare, 64 procese verbale de contravenție la persoanele fizice și persoanele cu funcții de răspundere. Cele mai amenajate localități și în care s-au desfășurat activ acțiuni de salubritate și amenajare sunt: primăriile sat.Mihăileni, sat.VĂratic, sat.Petrușeni. Localitățile mai puțin amenajate: primăriile sat.Borosenii Noi, com.Pociumbeni, sat.Pociumbăuți.

În perioada lunilor noiembrie-decembrie 2023 în raionul Rîșcani s-a desfășurat campania de plantare demarată în baza Programului Național de Împădurire ce prevede reabilitarea și crearea de păduri noi, pe o suprafață de 145 mii ha, pe parcursul a 10 ani (2023-2032).

În acest context, au fost prelucrate terenuri disponibile pentru plantări cu o suprafață totală de circa 200 ha, iar pepinierele întreprinderilor silvice au distribuit de puiți disponibili pentru plantare. În raionul Rîșcani au fost plantați 218714 puiți de arbori de diferite specii pe o suprafață de 65,68 ha.

În perioada din 01.10.23 până la 31.11.2023 I.P.M.Rîșcani a organizat și monitorizat desfășurarea Acțiunii naționale Ziua Națională „*Un arbore pentru dănuirea noastră*”. OS Rîșcani a distribuit material săditor pentru primăriile din raionul Rîșcani. Au fost plantați în or.Rîșcani circa 3000 puiți de arbori.

A fost asigurată funcționarea mecanismului de semnalare, inclusiv anonimă și examinarea a 65 petiții parvenite din localitățile din raion.

Pe parcursul anului 2023 au fost acumulate :

- 295425 lei prin achitarea termen de 72 ore în urma aplicării sancțiunilor de amendă persoanelor contraveniente.

- 30362 lei în urma prestării serviciilor acordate de către inspectorii I.P.M.Rîșcani,
- 113696 lei în urma înapentării prejudiciilor cauzate mediului.

POLIȚIA

Pe parcursul anului 2023, Inspectoratul de poliție Rîșcani al IGP a organizat și desfășurat activitatea sa în conformitate cu prevederile Planului anual de acțiuni al Inspectoratului de poliție Rîșcani, cu indicațiile și dispozițiile MAI și IGP, fiind întreprins un complex de măsuri orientate spre apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, combaterea criminalității, cât și a asigurării ordinii publice în raion.

Obiectivul primordial l-a constituit realizarea integrală a activităților menite să asigure creșterea nivelului de încredere a societății în Poliție și a calității serviciilor prestate comunității, precum și asigurării respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Analiza criminalității

Analiza efectuată la acest compartiment pe parcursul a 4 ani denotă faptul că IP Rîșcani menține sub un control adecvat și reacționează prompt la schimbările în fonul infracțional din teritoriul deservit.

Astfel, pe parcursul anului 2023 au fost înregistrate 296 de infracțiuni, dintre ele fiind descoperite 226, sau 76,35 %.

Măsuri de prevenție generală și individuală

Lunar, salariații IP Rîșcani efectuează analiza cauzelor și condițiilor ce au contribuit la comiterea infracțiunilor și metodelor de prevenire față de persoanele predispuse de a comite astfel de infracțiuni.

Concomitent, pe parcursul perioadei de raport, angajații Secției securitate publică:

- au inspectat 1453 obiecte de păstrare a valorilor materiale, cu înaintarea în adresa acestora a 990 de recomandări în vederea înlăturării neajunsurilor depistate. În cadrul inspectărilor, agenții economici au fost familiarizați cu activitatea în domeniul respectării condițiilor speciale de preselectie și evaluare a personalului la angajare, indicând la colaborarea acestora atât cu subdiviziunile subordonate Inspectoratului de Poliție, cât și cu serviciile de pază particulară;

- au fost organizate discuții cu 1400 persoane revenite în țară de peste hotare, întru protejarea acestora de la atentatele tâlhărești, jafuri sau furturi, precum și eradicarea fenomenului de victimizare;

- au fost repartizate 2500 pliante locatarilor din mun. Rîșcani, explicându-le despre măsurile de prevenție, iar la necesitate în caz că sunt martori sau părți vătămate a unei infracțiuni să se adreseze la poliție sau la ofițerul de sector din teritoriu;

- au fost plasate 1000 de afișe informative pe panourile blocurilor locative din r-nul Rîșcani cu datele de contact ale ofițerului de sector, datele privind apelurile în caz de urgență și care sunt măsurile de prevenție a infracțiunilor;

- la compartimentul supravegherii subiecților activității de prevenție, pe parcursul perioadei de raport, au fost verificate în comun cu angajații Secției investigații infracțiuni - 250 persoane anterior judecate pe diferite categorii de infracțiuni;

- în vederea sensibilizării opiniei publice, privind transparența decizională a organului de Poliție, cât și reacționarea promită la apelurile cetățenilor, au fost organizate în total 50 activități de familiarizare a societății civile, prin intermediul surselor mass-media;

- totodată, a fost asigurată interacțiunea cu organizațiile de pază din r-nul Rîșcani, în vederea implicării în procesul activității de prevenire și combaterea a infracțiunilor contra patrimoniului.

Siguranță copii

Abandon de domiciliu:

Pe parcursul anului 2023, au fost înregistrate 15 de cazuri de abandon, cu implicarea a 12 minori, dintre care 3 minori au abandonat domiciliul în mod repetat, comparativ cu perioada analogică 17 cazuri cu implicarea a 12 minori.

De asemenea, activitatea cotidiană este strâns legată și cu diferite instituții, după cum urmează: centrul de plasament ‘‘Renaștere’’ or. Rîșcani, astfel pe parcursul perioadei de raport au fost depistați pentru vagabondaj și reîntorși sau plasați în centru 2 copii, în scopul acordării asistenței respective.

Delincvența juvenilă:

O atenție deosebită se atrage fenomenului delincvenței juvenile din teritoriul r-nului Rîșcani, astfel, pe parcursul perioadei de raport, minorii și cu participarea acestora au fost comise 5 infracțiuni, comparativ cu perioada analogică a anului trecut 8 infracțiuni, ce constituie o descreștere cu 3 infracțiuni.

Din numărul total de minori care au comis infracțiuni 5 sunt din r-nul Rîșcani, dintre care 1 minor anterior a nimerit în vizorul poliției, făcând parte dintr-o familie social vulnerabilă. Minorii care au nimerit în vizorul poliției au fost luați sub supraveghere polițienească, cu dâșșii și părinții acestora au fost realizate activități de prevenire, cazurile fiind remise, conform competenței, în adresa APL. În privința părinților au fost întocmite 20 procese verbale cu privire la contravenții, conform prevederilor legale și remise spre examinare în adresa Judecătorei Drochia (sediul Rîșcani).

Victimizarea:

La compartimentul victimizării copiilor, în anul 2023 au fost înregistrate 4 infracțiuni cu 4 victime copii cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani, comparativ cu perioada analogică 3 infracțiuni cu 3 victime copii, ce constituie o creștere cu 1 infracțiune.

Stimați consilieri!

Pentru realizarea în întregime a obiectivelor propuse în Strategia de Dezvoltare, misiunea comunității constă în faptul de a contribui în mod direct la capacitatea administrației raionului Rîșcani, de a formula și aplica politici publice care să sprijine dezvoltarea economică și socială a raionului prin crearea unui mediu economic și social prosper, sănătos și activ, capabil să asigure bunăstarea cetățenilor. Doar prin buna conlucrare și colaboare cu toate instituțiile sus menționate, administrația publică locală va deține un instrument de lucru eficient prin care să-și aplice în mod controlat și structurat politicile publice, urmând pașii și alternativele de dezvoltare a localității prin:

Durabilitate - Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru toți locuitorii raionului;

Competitivitate - Dezvoltarea economiei proprii în context local, regional și național;

Sprijin financiar - Facilitarea accesului la un spectru larg de surse de finanțare (pe bază de proiecte), pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;

O bună administrare - Răspunsul rapid și eficient la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale. Organizarea de parteneriate eficace cu societatea civilă din regiune.

Mulțumesc vicepreședinților, secretarului consiliului, șefilor de direcții, secții și servicii, tuturor angajaților din aparatul președintelui, subdiviziunilor consiliului raional, serviciilor desconcentrate, consilierilor raionali, administrației publice de nivelul I precum și fiecărui colaborator în parte pentru efortul și munca de zi cu zi.

				SA Moldovagaz		
	Gazificarea instituțiilor publice din localitățile raionului Rîșcani localităților Hiliuți, Gălășeni, Mălăiești, Șaptebani, Ușurei, Zăicani, Costești, Moșeni	2024	500,0	CR Rîșcani, SA Moldovagaz	Bugetul de stat, CR Rîșcani	Nr. instituții publice conectate
O.S. 1.2 Extinderea și reabilitarea infrastructurii rețelelor de aprovizionare	Contribuirea la modernizarea și extinderea rețelei de apeduct în localitățile raionului Rîșcani Pîrjota, Petrușeni, Nihoreni, Costeștoi, ușurei, Vasileuți	2024	4000,0	CR Rîșcani	Buget local Buget raional, FNM, FNDR, Fonduri europene	Rețele de apeduct construite; Nr. de gospodării și locuitori conectați
	Identificarea surselor financiare pentru proiectul „Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Costești, Horodiște, Văratice, Duruitoarea Nouă, Petrușeni” prin Proiectul „ <i>Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova</i> ”	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, APL I, Fondatorul	CR Rîșcani, ADR Nord, Banca Mondială	Surse financiare identificate
	Contribuirea la construcția sistemelor de canalizare și stațiilor de epurare în localitățile raionului Rîșcani :	2024	1000,0	CR Rîșcani,	Fondul Ecologic, Finanțări externe, FNDR	Investiții realizate
O.S. 1.3 Sporirea eficienței energetice și aplicarea tehnologiilor noi în sectorul energetic	Reparația capitală a acoperișurilor clădirilor edificiilor publice din raion	2024	600,0	CR Rîșcani, APL I	Buget local, Buget raional, FEE, FISM, Fonduri externe	Nr. instituțiilor publice cu acoperiș renovat capital; Suma investiției
	Înlocuirea ferestrelor și ușilor exterioare vechi cu ferestre și uși tip termopan PVC în clădirile publice din raion	2024	200,0	CR Rîșcani, APL I	Buget local, Buget raional, FEE, FISM, Fonduri externe	Nr. geamurilor și ușilor schimbate; Consumul redus la

						energie termică
	Implementarea proiectelor de EE <ul style="list-style-type: none"> Izolarea termică a instituțiilor publice Panouri fotovoltaice 	2024	10000,0	APL I, CR Rîșcani	Buget raional, FEE, Fonduri externe	Nr de proiecte implementate Suma investiției;
	Modernizarea, extinderea rețelelor de iluminare stradală în localitățile raionului Rîșcani	2024	3000,0	CR Rîșcani	Buget raional, FEE, FISM,	Suma investiției
	Facilitarea organizării sesiunilor de instruire dedicate funcționarilor din APL raionului, consumatorilor finali cu privire la măsuri de eficiență energetică posibile și la modul lor de implementare	2024	20,0	CR Rîșcani, APL I	Buget raional	Nr. Sesiunilor de instruire; Nr. Persoanelor instruite
	Aplicarea noilor tehnologii în aprovizionarea instituțiilor publice cu energie termică	2024	500,0	CR Rîșcani, APL I	Buget raional, Fonduri externe	Nr. proiecte implementate
O.S. 1.4 Revitalizarea urbană și modernizarea spațiilor verzi și de agrement	Contribuirea la elaborarea cadastrului spațiilor verzi	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani	Buget raional, FNM, MIDR	Lista de lucrări efectuate
	Elaborarea unei Cereri de finanțare în baza Programului de revitalizare Urbană a or. Rîșcani	2024	În curs de estimare	APL I	ADR Nord	1 cerere de finanțare elaborată
	Amenajarea prin plantare și renovare a fișiiilor forestiere protectoare a drumurilor	2024	10,0	CR Rîșcani	Buget raional, FNM, MIDR	Lista de lucrări efectuate
	Facilitarea procesului de creare a unei zone de agrement în micro-regiunea Costești-Dumeni	2024	În curs de estimare	APL I	Bugetele locale, FNDR, fonduri externe	1 zonă de agrement creată
	Contribuirea la implementarea programelor de combatere a eroziunii, înmlăștinirii, salinizării, alunecărilor de teren	2024	10,0	CR Rîșcani	Buget raional, MIDR, fonduri externe	Nr. programe realizate
Direcția strategică 2: Dezvoltarea sectorului economic prin atragerea investițiilor în industrie, agricultură și turism						

Obiectivul specific	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri estimative, mii lei	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
O.S. 2.1 Atragerea resurselor financiare și modernizarea sectorului agroindustrial	Contribuirea la reabilitarea sistemelor de irigare în localitățile din raion 1. Crearea unei asociații a utilizatorilor de apă pentru irigare. 2. Atragerea investițiilor pentru reabilitarea sistemului de irigare.	2024	200,0	CR Rîșcani, APL I, AE	Programe naționale de finanțare, fonduri externe MAIA, AO	Nr. sistemelor de irigare reabilite
	Promovarea sistemului de agricultură ecologică Organizarea seminarilor tematice și practice, acordarea materialului informative referitor la tehnologiile aplicate.	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, Secția agricultură Agenții economici	MAIA Bugetul de stat, sectorul privat, Fonduri nerambursabile Fonduri de subvenționare, AIPA	Nr. de agenți economici și fermieri încadrați în sistemul de agricultura ecologică
	Prelungirea lucrărilor de construcție și amenajare, aprovizionare cu apă și canalizare, construcția gheretelor și a clădirii administrative din cadrul proiectului <i>Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin amenajarea pieței regionale angro și a spațiilor destinate activităților non-agricole în raionul Rîșcani</i>	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, ADR Nord	FNDR, contribuții locale, fonduri externe	1 piața angro funcțională
	Contribuirea la eficientizarea sistemelor antigrindină	2024	740,0	CR Rîșcani, APL I, AE MAIA	Programe naționale de finanțare, fonduri externe	Nr. sistemelor antigrindină funcționale
	Contribuirea la crearea unei infrastructuri raionale specializate în domeniul colectării, prelucrării și distribuirii produselor agricole <i>Contribuirea la susținerea producătorilor de fructe și legume prin alocarea spațiului de depozitare a producției autohtone.</i>	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, APL I, AE MAIA	Programe naționale de finanțare, fonduri externe IFAD, 2KR, AIPA	Nr. de frigidere construite; Nr. de întreprinderi de prelucrare a produselor asistate

	Organizarea târgurilor agricole pentru producătorii autohtoni Promovarea producției autohtone prin comercializare. Îmbunătățirea relațiilor între producător și consumător fără intermediari,	2024	În curs de estimare	APL I, CR Rîșcani	APL I, CR Rîșcani	AE participanți
	Asigurarea principiului dezvoltării durabile de exploatare a bazinelor acvatice și piscicultură. - Dezvoltarea bazinelor acvatice pentru irigare	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, AE din sectorul agrar	Resurse locale ale operatorilor economici	Nr. bazine acvatice dezvoltate
	Asistarea producătorilor agricoli în efectuarea cercetărilor de marketing și mediatizarea ideilor noi de afaceri	2024	gratuit	CR Rîșcani, Compania de consultanță parteneră	Donatori externi MAIA	Nr. beneficiarilor
O.S. 2.2 Impulsionarea dezvoltării sectorului economic prin dezvoltarea infrastructurii de afaceri	Facilitarea participării întreprinderilor mici și mijlocii la expoziții, târguri, seminare, conferințe și întruniri de afaceri regionale, naționale și internaționale. * Contribuirea și susținerea agenților economici din raion la participarea în diverse acțiuni de promovare a mărfurilor autohtone	2024	30,0	Secția economie a CR Rîșcani ODA CCI	Bugetul raional, ODA, Ministerul Economiei	Nr. de expoziții, târguri și evenimente organizate; Nr. companiilor participante
	Facilitarea organizării instruirilor pentru sectorul IMM cu privire la cadrul legislativ și normativ din domeniu	2024	gratis	CR Rîșcani ODA CCI	Buget raional ODA	Nr. persoanelor instruite.
	Facilitarea organizării unor seminare de instruire pentru antreprenori în domeniul afacerilor în baza tehnologiilor inovative	2024	gratis	CR Rîșcani ODA	Buget raional, FNDR, ODA	Nr. evenimentelor de instruire organizate; Nr. persoanelor instruite

	<p>Facilitarea atragerii noilor tehnologii în agricultură prin informarea și instruirea reprezentanților sectorului privat <i>Contribuirea cu material informativ la adaptarea agriculturii autohtone privitor la schimbările climatice, organizând seminare de instruire cu genericul:</i> Implimentarea tehnologiilor de prelucrarea solului No-Till, Mini-Till.</p> <p>Includerea în asolament cultivarea culturilor perene, leguminoase-boboase pentru îmbunătățirea fertilității solului, acumulării azotului din atmosferă ce sporește rentabilitatea producerii în fitotihnie și aprovizionarea necesarului de nutrețuri pentru susținerea și dezvoltarea sectorului zootehnic.</p> <p>Agricultura cu carbon. Perspectivele obținerii unor noi venituri pentru fermeieri.</p>	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, Agenții economici Secția Agricultură	MAIA Bugetul de stat, sectorul privat, Fonduri nerambursabile, Fonduri de subvenționare, AIPA	Nr. persoane informate și instruite
	Facilitarea procesului de creare a asociațiilor oamenilor de afaceri în diferite sectoare din raion și regiune	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani	Buget raional, AE locali	Nr. asociati create
	<p>Contribuirea la realizarea proiectelor pentru dezvoltarea infrastructurii zootehnice</p> <p>Dezvoltarea sectorului zootehnic prin informarea producătorilor cu privire la mecanismul de subvenționare AIPA, Fonduri, proiecte pentru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Renovarea tehnologică a fermelor prin achiziționarea echipamentelor pentru furajare, mulș și păstrarea laptelui. 2. Construcția fermelor moderne conform standartelor Europene. 3. Aplicarea celor mai noi și eficiente metode de biotehnologie a reproducției și îmbunătățirea nutriției și alimentației animalelor. 4. În vederea alinierii standardelor de calitate ale produselor din țară la nivelul celor din Uniunea Europeană, crearea facilităților pentru atragerea 	2024	2000,0	CR Rîșcani, agenții economici din sectorul agrar	MAIA Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului (FNDAMR), prin mecanismul subvenției pentru proiecte post-investiționale. sectorul privat, Fonduri nerambursabile, Fonduri de subvenționare, AIPA	Nr. proiecte realizate

	investițiilor în domeniul creșterii animalelor și folosirea fondurilor. 5. Susținerea producătorilor agricoli din sectorul zootehnic prin subvenționare.					
	Promovarea programelor naționale de dezvoltare a afacerilor în rândul persoanelor active întoarse de peste hotare <i>* Promovarea programelor naționale de dezvoltare a afacerilor pentru IMM, reieșind din oportunitățile noi de afaceri</i>	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani ODA	Buget raional, FNDR, ODA	Programe funcționale; Nr. afacerilor noi
O.S. 2.3 Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii în domeniul sectorului turistic	Diversificarea ofertei turistice și elaborarea pachetelor specializate: turismul agricol, ecologic, sportiv, gastronomic, etc.	2024	10,0	CR Rîșcani, ONG din domeniu	Buget raional, FNDR, Fonduri UE	Nr. Pachete turistice elaborate
	Contribuirea la îmbunătățirea și modernizarea infrastructurii de acces și a obiectelor de destinație turistică	2024	10,0	CR, ONG din domeniu	Buget raional, FNDR, Fonduri UE	Nr. km drum renovat; Volumul investiției
	Crearea și dezvoltarea unităților de cazare turistică în raion și amenajarea zonelor de camping	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, APL I, AE	APL I, CR Rîșcani, AE, FNDR, Fonduri externe	Nr. locuri noi de cazare create
	Repararea drumurilor naționale și locale spre traseele turistice din raion.	2024	În curs de estimare	APL I, CR Rîșcani, ASD	Bugetul Local, bugetul raional, ASD, proiecte investiționale	Nr. km de drum reparate
	Crearea unui birou de informare turistică	2024	3,0	CR Rîșcani, ONG din domeniu	Buget raional, FNDR, Fonduri UE	Nr. Birou local de informare turistică funcțional; Nr. solicitanților

Promovarea obiectivelor turistice în raionul Rîșcani	2024	70,0	CR Rîșcani, ONG din domeniu	Buget raional, FNDR, Fonduri UE	Instrumente de promovare elaborate
Atragerea turiștilor prin organizarea evenimentelor culturale și de agrement de calitate (festivaluri, târguri, etc.)	2024	20,0	CR Rîșcani, ONG din domeniu APL I	Buget raional, bugete locale	Nr. evenimente organizate; Nr. participanți
Dezvoltarea rețelei de pensiuni turistice: localitățile Pârjota, Văratîc și Costești	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, ONG, APL I	Buget raional, FNDR, Fonduri UE, agenți economici	Nr. pensiuni create; Lista de servicii create; Nr. turiștilor
Contribuirea la reabilitarea sanatoriului „Salvia” și crearea unei stațiuni balneare funcționale	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, APL I	Fonduri externe	1 sanatoriu funcțional
Facilitarea inițierii afacerilor prin instruirea tinerilor, imigranților în domeniul serviciilor de turism	2024	5,0	APL I, CR Rîșcani	Bugetele locale, Sectorul privat, FNDR	Nr. afaceri create; Nr. persoane instruite
Organizarea evenimentelor de promovare a potențialului local și produselor autohtone (expo-târguri, iarnaroace, festival, etc.)	2024	15,0	APL I, CR Rîșcani	Bugetul raional, Bugetele locale, Sectorul privat	Nr. evenimente organizate
Contribuirea și susținerea agenților economici din raion la participarea în diverse acțiuni de promovare a mărfurilor și serviciilor de turism autohtone	2024	30,0	CR Rîșcani, APL I	Buget raional, bugetele locale	Nr. persoanelor beneficiare; Nr. serviciilor oferite

Direcția strategică 3: Îmbunătățirea calității serviciilor și dezvoltarea infrastructurii în domeniul sănătate publică

Obiectivul specific	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri estimative, mii lei	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
O.S. 3.1 Sporirea calității serviciilor și îmbunătățirea	Contribuirea la reabilitarea și amenajarea IMSP din raion (centrele de sănătate și spitalul raional): * <u>IMSP Spitalul Raional</u>- reparația trotuarelor – 2762,7 mii lei;	2024	3457,5	CR Rîșcani Centrele de sănătate	Bugetul de Stat Buget raional, CNAM, MS Fonduri externe	Nr. unități reparate și dotate

infrastructurii în domeniul sănătății publice	<ul style="list-style-type: none"> * <u>IMSP CS Rîșcani</u> - Reparația spațiului în demisol, preconizat pentru prelevarea probelor biologice – 281,8 mii lei; * <u>IMSP CS Costești</u> - Schimbarea ușilor de interior (5buc.) în incinta OMF Braniște – 60,0 mii lei; * <u>IMSP CS Corlăteni</u> – reparația bloc sanitar – 30,0 mii lei; * <u>IMSP CS Mihăileni</u> – efectuarea reparației curente – 25,0 mii lei; * <u>IMSP CS Recea</u> (OMF Aluniș, OS Sverdiac) - Platformă amenajată pentru stocarea temporară a deșeurilor și reparația dușumelei OMF Aluniș - 68,0 mii lei; * <u>IMSP CS Șaptebani</u> - Reparația curentă la OMF Gălășeni – 20,0 mii lei; * <u>IMSP CS Văratice</u> – Reparația pavajului din fața clădirii CS Varatic 170 m2 – 40,0 mii lei; * <u>IMSP CS Vasileuți</u> - Reparația curentă a edificiului OS Mihăilenii Noi – 50,0 mii lei * <u>IMSP CS Zăicani</u> – reparația încăperii cazangeria CS Zăicani și reparația curentă OS Druță – 120,0 mii lei. 			IMSP Spitalul Raional	APL I	
	Efectuarea reparațiilor capitale , reconstrucția încăperilor instituțiilor medicale primare din raionul Rîșcani și a blocurilor IMSP Spitalul Raional: <ul style="list-style-type: none"> * <u>IMSP Spitalul Raional</u> - reparația parțială a sistemului de electricitate – 800,0 mii lei; * <u>IMSP CS Rîșcani</u> - Reparația capitală în OMF Nihoreni și OS Rămăzan – 500,0 mii lei; - Schimbarea capitală a rețelei electrice în clădirea IMSP CS Rîșcani – 900,0 mii lei; - Termoizolarea pereților CS Rîșcani – 4400,0 mii lei; * <u>IMSP CS Costești</u> - Reparația capitală a pragului la intrare și acoperișului la OS Damașcani – 65,0 mii lei; * <u>IMSP CS Corlăteni</u> - Reparația Capitală a clădirii OMF Grinăuți – 250,0 mii lei; 	2024	7 135,0	CR Rîșcani Centrele de sănătate IMSP Spitalul Raional	Bugetul de Stat Buget raional, CNAM, MS Fonduri externe	Nr. unități reparate și dotate

<p>* <u>IMSP CS Vasileuți</u> - Reparația capitală cu schimbarea acoperișului la OS Ștubieni – 100,0 mii lei;</p> <p>* <u>IMSP CS Zăicani</u> – schimbarea geamurilor la OS Pociumbăuți (3 geamuri) și reparația acoperișului OS Druță 120,0 mii lei.</p>					
<p>Reamplasarea instituțiilor medicale primare din clădirile deteriorate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schimbarea edificiului OS Ciubara (clădirea e în stare avariată) 	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani APL I CS Vasileuți	Buget raional, CNAM, CS Fonduri externe APL I	Nr. unități reamplasate
<p>Asigurarea instituțiilor medicale din raionul Rîșcani cu servicii de aprovizionare cu apă și canalizare:</p> <p>* <u>IMSP Spitalul Raional</u> - Efectuarea reparației capitale a sistemului de apeduct și canalizare a blocului cu 3 etaje – 950,0 mii lei;</p> <p>- Reparația sistemului de canalizare în subsolul din blocul central – 700,0 mii lei</p> <p>* <u>IMSP CS Costești</u> - aprovizionarea cu apă și canalizare OS Dămășcani și OS Păscăuți – 80,0 mii lei;</p> <p>* <u>IMSP CS Vasileuți</u> - Conectarea la sursa de apă centralizat la OS Moșeni – 20,0 mii lei.</p>	2024	1750,0	CR Rîșcani Centrele de sănătate IMSP Spitalul Raional	Bugetul de Stat Buget raional, CNAM, MS Fonduri externe FIS, PNUD	Nr. centrelor conectate la serviciul de aprovizionare cu apă și canalizare
<p>Modernizarea sistemelor de încălzire în instituțiile medicale ale raionului:</p> <p>* <u>IMSP Spitalul Raional</u> – 300,0 mii lei;</p> <p>* <u>IMSP CS Rîșcani</u> - Proiectarea și lucrări de gazificare OMF Pîrjota – 220,0 mii lei;</p> <p>* <u>CS Șaptebani</u> - Schimbarea cazanului – 55,1 mii lei;</p> <p>* <u>IMSP CS Vasileuți</u> - Schimbarea sistemului de încălzire la CS Vasileuți – 50,0 mii lei.</p>	2024	625,1	CR Rîșcani Centrele de sănătate IMSP Spitalul Raional	Bugetul de Stat Buget raional, CNAM, MS Fonduri externe	Nr. centrelor eficiente termic
<p>Dotarea cu mobilier specializat a instituțiilor medicale ale raionului:</p> <p>* <u>IMSP Spitalul Raional</u> – 500,0 mii lei;</p> <p>* <u>IMSP CS Rîșcani</u> – 30,0 mii lei;</p> <p>* <u>IMSP CS Vasileuți</u> - Procurarea de mobilier și instrumentariu la CS Vasileuți și OS Moșeni – 60,0 mii lei</p>	2024	590,0	CR Rîșcani Centrele de sănătate IMSP Spitalul Raional	Bugetul de Stat Buget raional, CNAM, MS Fonduri externe	Nr. centrelor dotate cu mobilier; Suma investițiilor

<p>Dotarea instituțiilor medicale cu aparataj modern necesar: * <u>IMSP Spitalul Raional</u> – procurarea Fibrogastroduodenoscop portativ – 200,0 mii lei; * <u>IMSP CS Rîșcani</u> - Procurarea utilajului medical – 3000,0 mii lei; - procurarea ultrasonograf - 45000,00 dolari; * <u>IMSP CS Costești</u> - procurarea ECL (electrocardiograf) la OMF Petrușeni – 24,0 mii lei; * <u>IMSP CS Mihăileni</u> - Procurarea aparatajului de fizioterapie – 100,0 mii lei; * <u>IMSP CS Vasileuți</u> - Procurarea de aparataj medical la OS Mihăilenii Noi și OS Ciubara – 60,0 mii lei; * <u>IMSP CS Zăicani</u> - procurarea electrocardiografului – 25,0 mii lei.</p>	2024	3409,0 45000,0 dolari SUA	CR Rîșcani Centrele de sănătate IMSP Spitalul Raional	Bugetul de Stat Buget raional, CNAM, MS Fonduri externe FIS, Fonduri UE, PNUD	Nr. centrelor dotate cu aparataj; Suma investițiilor
Promovarea culturii medicale și educarea populației- în toate centrele de sănătate	2024	Gratuit	IMSP CSP CR Rîșcani, APL I	Fondul de asigurări obligatorii în medicină, APL	Nr. acțiuni realizate
Realizarea programelor raionale de combatere a maladiilor * <u>CS Rîșcani</u> - procurarea medicamentelor: antidiabetice, antihelmintice, pungi colectoare și dispozitivelor medicale	2024	150,0	CR Rîșcani Centrele de sănătate	CR Rîșcani Fondul de asigurări obligatorii în medicină	Rată scăzută al îmbolnăvirilor
Achiziționarea amestecurilor lactate pentru alimentarea copiilor din grupele social-vulnerabile din raionul Rîșcani	2024	150,0	CR Rîșcani CS Rîșcani	CR Rîșcani CNAM	Nr. copii beneficiari
Formarea reprezentanților din ONG în vederea promovării culturii și educației medicale a populației (în special a tinerilor și copiilor) * <u>CS Rîșcani</u> - Realizarea acțiunilor de sporire a modului sănătos de viață-Sănătatea Reprodusei și Sănătatea Mintală – CSPT, CSM	2024	Titlu gratuit	CR Rîșcani Centrele de sănătate	Centrele de sănătate CNAM	Nr. activități realizate; Nr. persoane instruite
Realizarea acțiunilor de sporire a competențelor profesionale a specialiștilor medicali:	2024	197,7	CR Rîșcani	Centrele de sănătate	Nr. specialiștilor

	<ul style="list-style-type: none"> * <u>IMSP CS Rîșcani</u> – 92,0 mii lei; * <u>IMSP CS Costești</u> - Plan anual de formare profesională a personalului medical – 4 specialiști – 20,0 mii lei; * <u>IMSP CS Corlăteni</u> – 32,4 mii lei; * <u>IMSP CS Mihăileni</u> – 25,0 mii lei; * <u>IMSP CS Recea</u> – 28,3 mii lei 			Centrele de sănătate	CNAM	formați în domeniul de activitate
	<p>Realizarea evaluărilor de sănătate mobile în localități rurale:</p> <ul style="list-style-type: none"> * <u>IMSP CS Rîșcani</u> – în curs de estimare; * <u>IMSP CS Corlăteni</u> – 25,0 mii lei; * <u>IMSP CS Recea</u> – 12,0 mii lei. 	2024	în curs de estimare 37,0	CR Rîșcani Centrele de sănătate	Centrele de sănătate CNAM	Nr. pacienți evaluați
	<p>Procurarea unității de transport pentru instituțiile medicale:</p> <ul style="list-style-type: none"> * <u>IMSP Spitalul Raional</u> – Procurarea unui automobil pentru deservirea instituției – 200,0 mii lei; * <u>IMSP CS Rîșcani</u> – Procurarea unității de transport Dacia Duster – 400,0 mii lei; * <u>IMSP CS Recea</u> – Dotarea cu unitate de transport sanitară – 200,0 mii lei; * <u>IMSP CS Șaptebani</u> - Procurarea automobilului sanitar – 200,0 mii lei * <u>IMSP CS Vasileuți</u> - Procurarea automobilului sanitar – 200,0 mii lei. 	2024	1200,0	CR Rîșcani Centrele de sănătate Spitalul Raional	Bugetul de Stat Buget raional, CNAM, MS Fonduri externe	Nr. instituțiilor dotate

Direcția strategică 4: Dezvoltarea sectorului educațional, promovarea politicilor de tineret și valorificarea valorilor cultural-istorice

Obiectivul specific	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri estimative, mii lei	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
O.S. 4.1 Modernizarea infrastructurii educaționale și asigurarea unei	Aplicarea tehnologiilor educaționale moderne în sistemul educațional	2024	200,0	CR Rîșcani, DÎTS Rîșcani	Buget raional, UNICEF, MEC Asociații de caritate	Nr. unităților de învățământ Nr. de utilizatori
	Asigurarea instituțiilor de învățământ preșcolar și preuniversitar cu noi tehnologii IT	2024	1000,0	CR Rîșcani, DÎTS Rîșcani	Bugete locale, fonduri externe	Nr. echipament tehnic procurat

educații de calitate	Facilitarea procesului de elaborare a proiectelor tehnice de reparații capitale ale instituțiilor educaționale din raion <ul style="list-style-type: none"> Reparația și renovarea încăperilor din instituțiile educaționale l.t. “L.Damian”, or. Rîșcani 	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, DÎTS Rîșcani, APL I	Bugetul raional, FISM, MEC bugetele instituțiilor de învățământ, fonduri externe	Nr. documentelor elaborate
	Asigurarea instituțiilor educaționale cu echipamentul și mobilierul necesar	2024	700,0	CR Rîșcani, directorii de instituții DÎTS APL I	Bugetul raional, FISM, PNUD, bugetele instituțiilor de învățământ, APL I	Mobilier procurat și instalat; Nr. de unitati echipament achiziționat
	Motivarea cadrelor didactice cu stimulente materiale și sociale: imobil pentru tinerii specialiști în mediul rural, tichete sociale, etc.)	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, APL I DÎTS Rîșcani	Bugetul raional, fonduri externe	Specialiști noi atrași
	Elaborarea paginilor web ale instituțiilor preuniversitare și promovarea politicilor educaționale	2024	50,0	CR Rîșcani, directorii de instituții educative	APL I	Nr. paginilor web funcționale
	Procurarea echipamentelor și softurilor educaționale	2024	500,0	CR Rîșcani, Direcția de Învățământ	Bugetul instituțiilor de învățământ, donatori externi	Nr. programe procurate
	Contribuirea la asigurarea bibliotecilor din instituțiile instructiv-educative cu fond de cărți noi	2024	100,0	CR Rîșcani, directori de instituții educative DÎTS	Bugetul raional, bugetele instituțiilor de învățământ, fonduri externe	Nr. cărți noi procurate
	Dotarea laboratoarelor și atelierelor din școli cu echipament și inventar nou	2024	200,0	CR Rîșcani, directori de instituții DÎTS	Bugetul raional, bugetele instituțiilor de învățământ, donatori externi	Nr. laboratoarelor dotate; Suma investiției

	Reorganizarea a 3 instituții de învățământ din comunitățile rurale cu capacitate redusă de elevi	2024	Conform estimărilor la momentul reorganizării	CR Rîșcani Direcția de Învățământ	Bugetul raional DÎTS	Nr. instituțiilor reorganizate; % resurselor economisite
	Crearea condițiilor necesare pentru includerea copiilor cu CES în procesul instructiv-educativ	2024	70,0	CR Rîșcani, APL I, directorii instituțiilor de învățământ	Bugetul raional, bugetele instituțiilor de învățământ, donatori externi	Nr. instituțiilor cu condiții speciale funcționale
	Majorarea numărului de unități de transport școlar din localitățile adiacente ca condiție absolut necesară în cazul creării școlilor de circumscripție și a centrelor educaționale școală-grădiniță	2024	Conform estimărilor la momentul reorganizării	CR Rîșcani, DÎTS	Buget raional, donatori	Nr. unități de transport procurate
O.S. 4.2 Promovarea politicilor de tineret și implicarea tinerilor în viața comunitară	Perfecționarea continuă a cadrului normativ local din domeniul tineretului	2024	5,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului	MEC, Buget raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Numărul de documente în domeniul tineret aprobate și/sau revizuite
	Asigurarea suportului pentru funcționarea Consiliului Raional al Tinerilor	2024	20,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului	MEC, Buget raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Consiliul Municipal de Tinerilor funcțional
	Contribuirea la organizarea și desfășurarea Forumului anual al Tinerilor din raionul Rîșcani	2024	15,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului, APL I	MEC, Buget raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Nr. evenimente organizate; Nr. de participanți; Nr. de rezoluții adaptate
	Facilitarea organizării trainingurilor pentru reprezentanții APL și instituțiilor publice privind mecanismele de implicare a tinerilor în procesul decizional	2024	20,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului, APL I	MEC, Buget raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Nr. evenimentelor organizate; Nr. persoane instruite

Desfășurarea campaniilor de informare cu privire la necesitatea participării tinerilor în procesul decizional	2024	10,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului, APL I	MEC, Buget raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Nr. evenimente organizate; Nr. de tineri implicați
Organizarea activităților sociale, sportive și cultural-artistice la nivel local, raional și regional	2024	500,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului, APL I	MEC, Buget raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Ponderea tinerilor implicați în activitățile date; Nr. de participanți la activități la nivel raional, regional și național
Facilitarea participării tinerilor cu nevoi speciale în activitățile de formare pentru tineret	2024	15,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului, APL I	MEC, Bugetul raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Nr. de activități realizate; Nr. de beneficiari
Desfășurarea campaniilor de informare a tinerilor privind importanța valorilor de voluntariat și mobilizarea voluntarilor	2024	5,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului	MEC, Bugetul raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Nr. campaniilor desfășurate; Nr. de voluntari implicați în acțiunile comunitare
Desfășurarea anuală a Săptămîinii Raionale a Voluntariatului	2024	5,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului, APL I	MEC, Bugetul raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Nr. de activități desfășurate anual în cadrul Săptămîinii

						naționale a voluntariatului
	Promovarea oportunităților de educație non-formală	2024	10,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului, APL I	MEC, Bugetul raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Nr. de activitati; Nr. beneficiari
	Organizarea trainingurilor de formare a tinerilor lideri	2024	10,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului, APL I	MEC, Buget raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Nr. de traininguri organizate; Nr. de persoane formate; Gradul de satisfacție al participanților
	Organizarea conferințelor, instruirilor, școlilor de vară pentru tineri în scopul dezvoltării abilităților antreprenoriale	2024	70,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului, APL I	MEC, Bugetul raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Nr. de tineri beneficiari ai serviciilor de informare
	Crearea unui centru de instruire și agrement pentru tineret	2024	100,0	APL I DÎTS	Fonduri externe	Centrul pentru tineret creat
	Organizarea și monitorizarea desfășurării activităților de promovare a modului de viață sănătos	2024	15,0	CR Rîșcani, DÎTS, ONG în domeniul tineretului, APL I	MEC, Bugetul raional, PNUD, FEE, Fonduri europene	Nr. de activități organizate; Nr. de participanți
OS 4.3. Reabilitarea infrastructurii sportive și promovarea unui	Facilitarea proceselor de reparație și reamenajare a stadioanelor în comunitățile rurale ale raionului Rîșcani	2024	2000,0	CR, APL I	Bugetul raional, Federația de Fotbal din Moldova, AE	Nr. stadioane modernizate și funcționale
	Contribuirea la reparația și reamenajarea Taberei de sport din or. Rîșcani	2024	În curs de estimare	CR, APL I DÎTS Rîșcani	Bugetul raional, surse externe	1 tabără de sport

mod sănătos de viață						amenajată și funcțională
	Contribuirea la construcția terenurilor de sport cu covor artificial în 7 UAT ale raionului	2024	1000,0	CR, APL I DÎTS Rîșcani	Programul HET-TRIT, Fedrația de Fodbal a Moldovei	7 terenuri amenajate
	Contribuirea la construcția unei baze de canotaj dotată cu echipament	2024	100,0	CR, APL I DÎTS Rîșcani	Bugetul raional, APL I, AE	bază de canotaj funcțională
	Contribuirea la construcția unei săli moderne și multifuncționale sportive	2024	500,0	CR, APL I DÎTS Rîșcani	Bugetul raional, APL I, AE	sală de sport funcțională
	Facilitarea procesului de construcție a terenurilor de joacă pentru copii	2024	700,0	CR Rîșcani, APL I	Bugetul raional, APL I, fonduri externe	Nr. terenuri construite
	Susținerea sportivilor de performanță prin acordarea burselor pentru rezultate deosebite	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, DÎTS Rîșcani APL I	MEC, APL I CR Rîșcani	Nr. beneficiarilor
OS 4.4. Modernizarea instituțiilor de cultură și promovarea valorilor istorico-culturale	Contribuirea la reabilitarea edificiilor culturale în mediul rural (satele Pociumbeni, Pîrjota, Borosenii Noi, Aluniș, Corlăteni, or. Costești)	2024	500,0	CR Rîșcani, APL I	Fonduri externe CR, APL I	Nr. instituțiilor reabilite
	Asigurarea cu aparataj sonor, costume naționale, instrumente muzicale a Caselor de Cultură din mediul rural al raionului Rîșcani	2024	60,0	CR Rîșcani, APL I	Fonduri externe Secția cultură al CR, APL I	Nr. unităților de echipament procurate
	Identificarea resurselor și contribuirea la reparația capitală a Casei de Cultură din or. Rîșcani	2024	85,0	CR Rîșcani, APL I, 2024 director Casa de cultură	Bugetul raional, Ministerul culturii, FISM, FNDR, APL I, organizații /fundații culturale din străinătate	Clădire restaurată și dotată
	Asigurarea bibliotecilor cu literatură în diverse domenii și limbi	2024	120,0	CR Rîșcani, APL I	Fonduri externe, donații private Secția cultură	Nr. cărți noi procurate
	Asigurarea bibliotecilor cu mobilier și echipament tehnic	2024	20,0	CR Rîșcani, APL I	Fonduri externe Secția cultură	Nr. biblioteci dotate

Renovarea și dotarea Muzeului istorico-etnografic din or. Rîșcani	2024	50,0	CR Rîșcani, APL I, director Muzeu	Bugetul raional, Ministerul culturii, FISM, FNDR, organizații /fundații culturale din strainatate	1 clădire renovată și dotată
Contribuirea la extinderea rețelei muzeelor ținutului natal în localitățile Zaicani, Mihaileni, Duruitoarea Veche	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, APL I, Secția Cultură	Bugetul raional, Ministerul de resort, FISM, FNDR, organizații /fundații culturale din strainatate	Nr. muzee locale dezvoltate
Contribuirea la reparația capitală și dotarea Școlii de arte din or. Rîșcani	2024	549,9	CR Rîșcani, director Școala de Arte	Bugetul raional Secția Cultură Fonduri externe	1 instituție reabilitată
Contribuirea la promovarea și dotarea cu echipament a Centrelor de meșteșugărit din s. Mihaileni, s. Pîrjota și com. Costești	2024	10,0	APL I, directorul Casei de cultură, directorul Școlii muzicale, directorul Casei de creație	Bugetul raional, Ministerul culturii, organizații /fundații culturale din străinătate, AE locali și externi	Nr. evenimentelor; Nr. participanților; Nr. centre dotate cu echipament
Facilitarea procesului pentru formarea profesională a specialiștilor în domeniul cultural	2024	5,0	CR Rîșcani, APL I	Bugetul raional, bugetele locale	Nr. persoanelor instruite
Consolidarea eforturilor de organizare a festivalurilor, târgurilor și expozițiilor din raion în scopul dezvoltării capacităților meșterilor populari și orientarea profesională a tinerei generații	2024	3,0	CR Rîșcani, Secția Cultură APL I	Bugetul raional, sponsori externi și locali, APL I, Fundații culturale, internaționale	Nr. evenimente organizate; Nr. meșteri promovați
Dezvoltarea programelor interculturale comune cu raioanele/regiunile „Înfrățite”	2024	15,0	CR Rîșcani, Secția Cultură	Bugetul raional, parteneri externi	Nr. evenimente organizate; Nr. participanți;

	Crearea unui fond raional de susținerea a persoanelor talentate cu performanțe	2024	30,0	CR Rîșcani, Secția Cultură APL I	Bugetul raional, organizații /fundații culturale din străinătate, AE locali și externi, APL I	Nr. bursieri
	Dezvoltarea abilităților de management și marketing al administratorilor instituțiilor de cultură	2024	5,0	CR Rîșcani Secția Cultură	Bugetul raional, Ministerul culturii	Nr. evenimente de instruire organizate; Nr. persoane instruite
Direcția strategică 5: Protecția mediului ambiant și îmbunătățirea calității managementului deșeurilor						
Obiectivul specific	Acțiunea	Perioada de implementare	Costuri estimative, mii lei	Responsabili	Parteneri / Surse de finanțare	Indicatori
O.S. 5.1. Informarea și educația cetățenilor în domeniul protecției mediului	Facilitarea organizării seminarelor de informare în domeniul protecției mediului	2024	Cu titlu gratuit	CR Rîșcani, ONG în dom. ecologic	Bugetul raional, APL I, FNM, IPM Rîșcani	Nr. evenimente de instruire organizate
	Organizarea campaniilor de educare și informare a populației din localitățile rurale în domeniul ecologic	2024	Cu titlu gratuit	CR Rîșcani, ONG în domeniul ecologic	Bugetul raional, FNM, fonduri UE, IPM Rîșcani	Nr. campanii organizate
	Organizarea unor campanii de informare și instruire în instituțiile instructiv-educative privind colectarea separată a deșeurilor	2024	Cu titlu gratuit	CR Rîșcani, ONG în domeniul ecologic	Bugetul raional, FNM, fonduri UE, IPM Rîșcani	Nr. campanii organizate
	Organizarea concursului raional „Cea mai salubră și amenajată localitate”	2024	25,0	CR Rîșcani, APL I, IPM Rîșcani	Bugetul raional, IPM Rîșcani	1 concurs organizat
	Participarea la concursuri/acțiuni de nivel național (<i>ex.: Un arbore pentru dăinuirea noastră, Rîu curat de la sat la sat, Apa – izvorul vieții, etc.</i>)	2024	15,0	CR Rîșcani, APL I, ONG în domeniul ecologic	Bugetul raional MM, FNM, ÎS Glodeni	Nr. activități organizate; Nr. persoane implicate

	Facilitarea creării zonelor forestiere comunitare pe terenuri degradate	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, ONG în domeniul ecologic, APL I	Bugetul raional, Bugetele locale, MM, FNM	ha zone forestiere plantate
	Plantarea/reabilitarea fișiiilor forestiere de protecție	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, ONG în domeniul ecologic, APL I	Bugetul raional, Bugetele locale, FNM, MM	ha fișii forestiere plantate
O.S. 5.2 Asigurarea gestionării eficiente a resurselor naturale	Elaborarea planurilor de refacere a terenurilor din zonele afectate	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani APL I	APL I, Bugetul raional FNM, MM	Nr. documente elaborate
	Realizarea campaniilor de plantare a arborilor și arbuștilor pe terenurile degradate	2024	20,0	CR Rîșcani APL I	Bugetul local, Bugetul raional MM	Nr. campanii realizate; Nr. arbori plantați
	Organizarea acțiunilor de salubritate a spațiilor verzi în localitățile raionului Rîșcani	2024	20,0	CR Rîșcani APL I	Bugetele locale Buget raional FNM, MM	Nr. acțiuni de salubritate a spațiilor verzi organizate
	Contribuirea la curățarea bazinelor acvatice (înlăturarea vegetației excesive și a nămolului)	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, APL I	Bugetul local, FNM, MM	Nr. bazine acvatice curățate
	Efectuarea lucrărilor de consolidare a malurilor bazinelor de apă	2024	În curs de estimare	Agencia Apele Moldovei, ÎS „DNH Costești-Stânca”, CR Rîșcani, APL I	Bugetul local, fonduri UE FNM, MM	Nr. lucrări efectuate
	Reanimarea, amenajarea, extinderea perdelelor forestiere de protecție a malurilor lacurilor, râurilor și râulețelor	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, APL I, A.S. ”Moldsilva”	Bugetul local fonduri UE FNM, MM	Suma investiției

	Contribuirea la reparația capitală a barajelor și instalațiilor hidrotehnice a bazinelor publice de apă	2024	100,0	CR Rîșcani, APL I	Bugetul raional, Bugetul local Fonduri UE FNM, MM	Nr. obiecte acvatice reanimare și amenajate; Suma investiției
	Contribuirea la crearea și amenajarea zonelor de agrement autorizate	2024	100,0	CR Rîșcani, APL I	Bugetul raional, Bugetul local Fonduri UE FNM, MM	Nr. obiecte acvatice reanimare și amenajate; Suma
	Reabilitarea surselor externe de apă potabilă, tamponarea sondelor arteziene și fântînilor abandonate cu perioada de exploatare expirată (25-30 ani)	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani APL I	Bugetul raional, Bugetul local Fonduri UE FNM, MM	Nr. obiecte reabilitate; Nr. obiecte tamponate
	Reutilizarea cazangeriilor instituțiilor instructiv-educative și socio-culturale în vederea trecerii la combustibil nonpoluant (pe bază de biomasă)	2024	100,0	CR Rîșcani, APL I	Bugetul raional, Bugetul local FNM, MM	Nr. obiecte reutilitate
O.S. 5.3 Îmbunătățirea managementului deșeurilor solide	Colaborarea cu instituțiile responsabile în lichidarea depozitelor de deșeurii neconforme	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, APL I, Gospodaria comunala	Bugetele locale, Buget raional FNM, MM	Nr. Depozitelor neconforme lichidate și ecologizate
	Contribuirea la crearea platformelor și dotarea acestora cu containere destinate colectării separate a deșeurilor	2024	5000,0	APL I Gospodaria comunala	Buget raional, Fonduri externe FNM, MM	Nr. platformelor create; Nr. containere instalate
	Promovarea reciclării deșeurilor solide reutilizabile	2024	În curs de estimare	CR Rîșcani, APL I, Gospodaria comunala	Buget local, Buget raional, Fonduri externe, FNM, MM	Cantitatea deșeurilor reciclate

